

Walcz, luty 2020 r.

**OCENA STANU BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO I SYTUACJI
EPIDEMIOLOGICZNEJ
POWIATU WAŁECKIEGO
za 2019 rok**

**Sprawozdanie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego
w Walczu**

SPIS TREŚCI

		str.
	WSTĘP	5
	EPIDEMIOLOGIA	6
I	SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH	6
1.	Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych	6
1.1.	Zatrucia i zakażenia pokarmowe	6
1.1.1.	Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową, które wystąpiły w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.	7
1.2	Decyzje administracyjne wydane w 2019 r. na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi	7
1.3.	Wirusowe zapalenie wątroby	7
1.3.1	Wirusowe zapalenie wątroby typu „A”	7
1.3.2.	Wirusowe zapalenie wątroby typu „B”	7
1.3.3.	Wirusowe zapalenie wątroby typu „C”	7
1.4.	Grypa sezonowa i zakażenia grypopodobne	8
1.5.	Choroby wieku dziecięcego	8
1.6.	Zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych i/lub mózgu	9
1.7	Inwazyjna choroba meningokokowa	9
1.8.	Borelioza z Lyme	9
1.9.	Styczność, narażenie na wściekliznę – potrzeba szczepień	10
1.10.	Choroby przenoszone drogą płciową	10
1.11.	Gruźlica	10
1.12.	Zakażenia HIV/choroba AIDS	11
2.	Realizacja szczepień ochronnych	11
2.1	Niepożądane odczyny poszczepienne	13
	Podsumowanie i wnioski	13
II.	STAN SANITARNY PODMIOTÓW DZIAŁALNOŚCI LECZNICZEJ	13
1.	Decyzje administracyjne wydane na podmioty działalności leczniczej, z wyodrębnieniem decyzji dot. opiniowania pomieszczeń.	13
2.	Podmioty działalności leczniczej	14
2.1.	Zakład Opiekuńczo - Leczniczy	14
2.1.1.	Stan techniczny i funkcjonalność Zakładu Opiekuńczo - Leczniczego	14
2.1.2.	Dezynfekcja	14
2.1.3.	Utrzymywanie bieżącej czystości	14
2.1.4.	Sterylizacja	15
2.2.	Zakażenia zakładowe i ocena działalności zakładowego zespołu ds. zapobiegania i zwalczania zakażeń zakładowych	15
3.	Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie i ambulatoria	15
3.1.	Indywidualne specjalistyczne i grupowe praktyki lekarskie, lekarzy dentystów	16
	Podsumowanie i wnioski	17
	HIGIENA ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU	18
1.	Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i produktów kosmetycznych	18
1.1.	Liczba nadzorowanych obiektów	18
1.2.	Działalność kontrolno - represyjna	18
2.	Nadzór nad produkcją pierwotną	20

2.1.	Liczba nadzorowanych obiektów	20
2.2.	Działalność kontrolno - represyjna	21
2.3	Działalność edukacyjna	21
3.	Jakość zdrowotna środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.	21
4.	Współpraca i innymi inspekcjami, instytucjami, organami samorządowymi	21
5.	Ocena sposobu żywienia i podejmowane działania związane z edukacją dot. prawidłowego żywienia	24
6.	Nadzór nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego, środkami spożywczymi wzbogacanymi witaminami lub składnikami mineralnymi oraz nową żywnością	25
7.	Nadzór nad obrotem grzybami i przetwórstwem grzybów	25
8.	Nadzór nad przebiegiem imprez masowych	26
	Podsumowanie i wnioski	26
	HIGIENA PRACY	27
1.	Nadzór bieżący nad zakładami pracy	27
2.	Ocena narażenia na czynniki rakotwórcze lub mutagenne	28
3.	Ocena narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne	28
4.	Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami oraz produktami biobójczymi	28
5.	Choroby zawodowe	28
6.	Środki zastępcze	29
	Podsumowanie i wnioski	29
	HIGIENA KOMUNALNA	30
1.	Liczba załatwionych interwencji	30
2.	Liczba zamknięć/ unieruchomień/ wyłączeń z użytkowania lub jego części	30
3.	Charakterystyka obiektów	30
3.1.	Jakość wody przeznaczonej do spożycia	30
3.2.	Pływalnie i baseny	31
3.3.	Kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpieli	32
3.4.	Stan sanitarny obiektów	32
4.	Cmentarze i zakłady pogrzebowe w kontekście nadzoru nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi	33
5.	Szpitala	34
6.	Liczba i zabezpieczenie imprez masowych	34
7.	Inne informacje o podjętych działaniach i przedsięwzięciach	35
8.	Podsumowanie i wnioski	35
	HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY	37
1.	Nadzór sanitarny nad placówkami nauczania i wychowania	37
2.	Higiena procesów nauczania	37
3.	Nadzór nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży	38
4.	Działalność pokontrolna w placówkach nauczania, wychowania i opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży	38
5.	Warunki do prowadzenie zajęć wychowania fizycznego w szkołach	38
6.	Warunki do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania	39

7.	Obsada kadrowa pionu higieny dzieci i młodzieży i liczba placówek objętych nadzorem	39
8.	Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach	39
9.	Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach	39
10.	Ocena warunków sanitarno-higienicznych w żłobkach	39
11.	Ocena placów zabaw/ terenów rekreacyjnych/ terenów sportowych przed zanieczyszczeniem odchodami zwierzęcymi	40
12.	Ocena warunków sanitarno – higienicznych dla dzieci 6-letnich tzw. oddziałach „zerowych” w placówkach oświatowych	40
13.	Prowadzenie dożywiania w szkołach	40
14.	MZ-45 Sprawozdanie o działalności kontrolno – represyjnej	41
	Podsumowanie i wnioski	41
	ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	42
	OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA	44
I.	Główne programy prozdrowotne realizowane na terenie powiatu	44
II.	Główne akcje realizowane na terenie powiatu	45
III.	Współpraca	47
	Podsumowanie i wnioski	47
	PODSUMOWANIE STANU BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU	49
	SPIS TABEL, ZAŁĄCZNIKÓW, WYKRESÓW	49

WSTĘP

Państwowa Inspekcja Sanitarna w Wałczu w 2019 r. realizowała statutowe zadania zgodnie z „Planem zasadniczych przedsięwzięć na 2019 rok”, obejmującym główne kierunki działania, zasadnicze zamierzenia oraz harmonogram nadzoru nad obiektami, co służyło zapewnieniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa sanitarno – higienicznego ludności powiatu wałeckiego.

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2019 roku była ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

W szerokim wachlarzu działań kontrolno – merytorycznych, podejmowanych przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Wałczu w 2019 r., szczególnie interesowaliśmy się: higieną środowiska, warunkami zdrowotnymi żywności i żywienia oraz wody, higieną pracy, higieną procesów nauczania i wychowania oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży. Z wnikliwą uwagą obejmowaliśmy nadzorem sanitarnym zakłady opieki zdrowotnej, pracujący w nich personel oraz sprzęt i pomieszczenia. Wykonywaliśmy także zadania związane z zapobiegawczym nadzorem sanitarnym, uzgadniając plany zagospodarowania przestrzennego, dokumentacje projektowe obiektów użyteczności publicznej.

W okresie podlegającym ocenie przeprowadzono – 1255 kontroli i wizytacji w nadzorowanych placówkach oraz opracowano 155 dochodzeń epidemiologicznych związanych z wystąpieniem przypadków chorób zakaźnych obejmując prowadzonymi dochodzeniami 238 osób. W toku prowadzonych postępowań administracyjnych wydano 373 decyzje merytoryczne, 182 decyzje płatnicze, 26 tytułów wykonawczych w postępowaniu egzekucyjnym. Ponadto wydano 37 postanowień. Nałożono 40 mandatów karnych na łączną kwotę 7300 zł i 1 karę pieniężną na kwotę 30000 zł.

W zakresie urzędowej kontroli żywności, monitoringu wody oraz nadzoru epidemiologicznego chorób zakaźnych pobrano ogółem 429 próbek do badań, w tym: 238 próbek wody, 191 próbek w zakresie higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku. Analizy sprawozdań z badań pobranych próbek pozwoliły na ujawnienie nieprawidłowości i zagrożeń oraz w efekcie na ich likwidację.

W 2019 r. PPIS w Wałczu realizując swoje obowiązki współpracował ze Starostą Wałeckim, oraz Burmistrzami i Wójtami Miast i Gmin w powiecie wałeckim. Współpraca dotyczyła w szczególności bieżącego nadzoru sanitarnego i promocji zdrowia. Ponadto współpracował ze Starostwem Powiatowym, Powiatowym Lekarzem Weterynarii, Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej, Komendantem Powiatowym Policji, Delegaturą Kuratorium Oświaty. Prowadzono współpracę z lokalnymi mediami.

Realizacja wszystkich działań w obszarze zdrowia publicznego była możliwa dzięki udoskonalonej organizacji pracy w jednolitym systemie kontroli zgodnym z wymaganiami normy PN-EN ISO/IEC17020:2012 „Ocena zgodności - Wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję” oraz dostosowania statutowej działalności kontrolno – merytorycznej do standardów obowiązujących w Unii Europejskiej.

Przedstawiony stan sanitarno – higieniczny i sytuacja epidemiologiczna powiatu wałeckiego za 2019 r. opracowany został na podstawie informacji i materiałów przedstawionych przez poszczególne komórki organizacyjne tutejszej stacji.

EPIDEMIOLOGIA

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH

1. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

Ocenę sytuacji epidemiologicznej w powiecie wałęckim dokonano na podstawie zarejestrowanych przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Wałczu przypadków chorób zakaźnych zgłoszonych przez podmioty lecznicze zgodnie z obowiązującymi przepisami. W roku sprawozdawczym zarejestrowano razem 511 przypadków, w tym 79 hospitalizowano, w roku 2018 odpowiednio 573 i 100. Przeprowadzono 155 dochodzeń epidemiologicznych, podjęto w związku ze zgłoszonymi zachorowaniami na choroby zakaźne, obejmując 238 osób tymi dochodzeniami. W roku 2018 odpowiednio 210 i 251.

1.1. Zatrucia i zakażenia pokarmowe

Tabela 1 Liczbowe zestawienie zatruc i zakażeń pokarmowych

Lp	Jednostka chorobowa	2018 r.			2019 r.		
		Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie	Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie
1	Salmonelloza	9	6	16,67	8	7	15,03↓
2	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe określone	6	5	11,10	8	8	15,03↑
3	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe nie określone	0	0	-	0	0	-
4	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	45	44	83,31	45	41	77,06↓
5	Wirusowe zakażenia jelitowe inne określone	3	3	5,55	2	1	3,76↓
6	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	36	24	66,65	31	16	58,26↓
7	Wirusowe zakażenia jelitowe nie określone	129	1	238,83	125	0	234,94↓

W analizowanym okresie na terenie powiatu wałęckiego największą grupą zachorowań podobnie jak w roku ubiegłym stanowiły wirusowe zakażenia jelitowe nie określone. Obserwuje się tendencję spadkową tych zachorowań w porównaniu do dwóch lat ubiegłych tzn. do roku 2017 i 2018. Zachorowania dotyczyły wszystkich grup wiekowych. Rozkład zachorowań w miarę równomierny w ciągu roku, nie notowano sezonowego wzrostu zachorowań. Podstawą rozpoznania wszystkich tych zachorowań, zgłoszonych przez podmioty lecznicze były objawy kliniczne towarzyszące zachorowaniom bez potwierdzenia badaniami laboratoryjnymi. Liczba zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy utrzymuje się na takim samym poziomie, dotyczyły głównie dzieci w przedziale wiekowym od 0 do 2 lat, oraz wzrosła liczba wirusowych zakażeń jelitowych innych określonych. Odnotowano w porównaniu do 2018 r. nieznaczny spadek przypadków zatruc pokarmowych wywołanych przez bakterie *Salmonella Enteritidis*. Nie zanotowano żadnego przypadku innego bakteryjnego zakażenia jelitowego nie określonego.

1.1.1. Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową, które wystąpiły w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.

W ocenianym okresie zanotowano 3 ogniska zbiorowego zatrucia pokarmowego w których podjęto działania przeciwepidemiczne: przeprowadzono wywiady epidemiologiczne, pobrano wymazy z odbytu i kału do badań w kierunku schorzeń jelitowych, udzielono pouczenia w zakresie przestrzegania zasad higieny. Ponadto w żadnym z przypadków nie zostało ustalone źródło zakażenia.

1.2. Decyzje administracyjne wydane w 2019 r. na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi

W 2019 r. PPIS w Wałczu w celu zapobieżenia przeniesienia zakażenia na inne osoby wydał 2 decyzje administracyjne na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, 1 decyzja nakazująca zaniechania wykonywania pracy w kontakcie z żywnością osoby, u której stwierdzono nosicielstwo drobnoustroju mogącego wywoływać schorzenie jelitowe, 1 decyzja nakazująca zaniechania uczęszczania do przedszkola, u której stwierdzono nosicielstwo drobnoustroju mogącego wywoływać schorzenie jelitowe

1.3. Wirusowe zapalenia wątroby

Tabela 2 Liczbowe zestawienie zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby

L p	Jednostka chorobowa	2018 r.			2019 r.		
		Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie	Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie
1.	WZW typu B - ostre	0	0	-	0	0	-
2.	WZW typu B – przewlekłe i BNO	5	1	9,25	2	1	3,75↓
3.	WZW typu C: wg definicji przypadku – 2014 r.	4	2	7,40	4	4	7,51↑

1.3.1. Wirusowe zapalenie wątroby typu A

Nie notowano przypadków zachorowań na WZW typu A w 2019 r.

1.3.2. Wirusowe zapalenie wątroby typu B

W 2019 r. liczba zachorowań na WZW typu B przewlekłe i BNO zmalała w porównaniu do roku 2018 r. Zachorowania dotyczyły osób powyżej 30 roku życia, w 1 przypadku zachorowanie dotyczyło mężczyzny, i w 1 przypadku była to kobieta. W 2 przypadkach zachorowania dotyczyły osób mieszkających w mieście.

1.3.3. Wirusowe zapalenie wątroby typu C

W porównaniu do roku 2018 liczba zachorowań na WZW typu C utrzymuje się na takim samym poziomie. Zachorowania dotyczyły 3 kobiet i 1 mężczyzny. W 3 przypadkach zachorowania dotyczyły osób mieszkających w mieście i 1 osoba mieszkająca na wsi.

1.4. Grypa sezonowa i zakażenia grypopodobne.

Tabela 3 Liczbowe zestawienie zachorowań oraz podejrzeń zachorowań na grypę sezonową

Lp	Jednostka chorobowa	2018 r.			2019 r.		
		Liczba zachorowań oraz podejrzeń	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie	Liczba zachorowań oraz podejrzeń	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie
1.	Grypa sezonowa (zachorowania i podejrzania zachorowań)	7995	12	14802	5763	1	10832↓

W 2019 r. w porównaniu do roku ubiegłego spadła liczba podejrzeń zachorowań na grypę sezonową, notowano 5763 przypadków, z których 1 hospitalizowano (w 2018 r. odpowiednio 7995 i 12). W 1 przypadku powodem skierowania osób do szpitala były objawy ze strony układu krążenia. Wśród wszystkich przypadków najwięcej dotyczyło zachorowań w grupie wiekowej 15 – 64 lata tj. 3286. Odnotowano 766 przypadków zachorowań na grypę dzieci z przedziału wiekowego 0 - 4. W 1 przypadku pobrano od chorego materiał do badań w celu identyfikacji wirusa grypy, u którego wyizolowano wirusa grypy typu A. Pozostałe przypadki zachorowań dotyczyły podejrzeń zachorowań na grypę przebiegające pod postacią zespołów objawów klinicznych takich jak: zachorowania grypopodobne lub ostre zakażenia górnych dróg oddechowych.

1.5. Choroby wieku dziecięcego

Tabela 4 Liczbowe zestawienie zachorowań na wybrane choroby wieku dziecięcego

Lp	Jednostka chorobowa	2018 r.			2019 r.		
		Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie	Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie
1	Krztusiec	3	3	5,55	2	1	3,75↓
3	Ospa wietrzna	213	1	394,35	243	2	456,74↑
4	Różyczka	0	0	-	1	0	1,87↑
5	Nagminne zapalenie przyusznic- świnka	2	0	3,70	3	1	5,63↑

W roku 2019 podobnie jak w roku ubiegłym nie notowano przypadków zachorowań na odrę. W roku 2019, nie notowano przypadków zachorowań na poliomyelitis i ostrego porażenia wiotkiego u dzieci do 14 r.ż.

W porównaniu z rokiem 2018 odnotowano spadek zachorowań na krztusiec. 2 zachorowania zostały zakwalifikowane jako przypadki potwierdzone. Zanotowano 1 przypadek zachorowania na różyczkę zakwalifikowany jako przypadek możliwy.

W 2019 r. odnotowano 3 przypadki zachorowań na nagminne zapalenia przyusznic, dotyczyły 3 dzieci (12, 15 i 11 lat), w 1 przypadku (płeć żeńska) szczepiona 2 dawkami, natomiast w 2 przypadkach (płeć męska) 1 osoba nieszczepiona i 1 osoba zaszczepiona 2 dawkami. Przypadki zakwalifikowano jako możliwe spełniające kryteria kliniczne.

W 2019 roku wzrosła liczba zachorowań na ospę wietrzną, odnotowano 243 przypadków a w roku 2018 - 213 przypadki. Taki wzrost zachorowań związany jest z epidemią wyrównawczą. Najwięcej zachorowań dotyczyło dzieci do 6 r.ż. – 180 dzieci, pozostałe zachorowania dotyczyły osób w przedziale wiekowym od 7 do 74 lat, w tym 1 kobieta i 1 mężczyzna zostali szczepieni przeciwko ospie wietrznej (2 – I dawką). Więcej przypadków zachorowań dotyczyło osób mieszkających w mieście t.j. 187.

1.6. Zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych i/lub mózgu.

Tabela 5 Liczbowe zestawienie zachorowań na zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu

Lp	Jednostka chorobowa	2018 r.			2019 r.		
		Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie	Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie
1	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu, inne określone	1	1	1,85	0	0	-
2	Wirusowe zapalenie opon mózgowych inne określone i nieokreślone	0	0	-	0	0	-
3	Inne wirusowe zapalenie mózgu nieokreślone	0	0	-	0	0	-
4.	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	3	3	5,55	0	0	-

W 2019 roku nie rejestrowano przypadków zachorowań na zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych i/lub mózgu.

1.7. Inwazyjna choroba meningokokowa

W 2019 r. nie rejestrowano przypadków zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową.

1.8. Borelioza z Lyme.

Tabela 6 Liczbowe zestawienie zachorowań na boreliozę

Lp	Jednostka chorobowa	2018 r.			2019 r.		
		Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie	Liczba zachorowań	w tym hospitalizowanych	Zapadalność w powiecie
1	Borelioza z Lyme	51	10	94,42	16	0	30,07↓

W 2019 roku znacznie spadła liczba przypadków zachorowań na Boreliozę z Lyme w porównaniu do roku 2018. Wszystkie zachorowania zgłoszono jako przypadki potwierdzone spełniające kryteria kliniczne i laboratoryjne.

1.9. Styczność, narażenie na wściekliznę – potrzeba szczepień

W 2019 r. zanotowano 91 przypadków narażeń na wściekliznę, w tym dzieci do lat 14 – 13, co daje w porównaniu z rokiem 2018 wzrost ogólnej liczby przypadków o 15 oraz spadek liczby dzieci do lat 14 o 5, nie odnotowano przypadków hospitalizacji z powodu odniesionych ran kłasnanych. Narażenia dotyczyły pogryzień przez zwierzęta domowe. Ze wskazań lekarskich w 16 przypadkach narażenia, podjęto szczepienia p/wściekliznie, co w porównaniu z rokiem ubiegłym daje spadek o 6 przypadków. Nie stosowano preparatów do immunoprofilaktyki biernej.

1.10. Choroby przenoszone drogą płciową

W 2019 r. zarejestrowano 1 przypadek kiły (jako przypadek potwierdzony). Ogółem liczba zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową utrzymuje się na takim samym poziomie w porównaniu do roku ubiegłego. Zachorowanie dotyczyło mężczyzny w wieku 54 lat, mieszkającego na wsi.

1.11. Gruźlica

W 2019 roku zarejestrowano 3 zachorowania na gruźlicę płuc. Objęto nadzorem epidemiologicznym 7 osób z kontaktu domowego. W stosunku do roku ubiegłego liczba zarejestrowanych chorych na gruźlicę płuc utrzymuje się na podobnym poziomie.

Tabela 7 Nowe zachorowania na gruźlicę w 2019 roku

<u>Wyszczególnienie</u>	Gruźlica				
	wszystkie postacie	w tym			
		płucna			innych narządów
		razem	zakaźna (prątkująca)	niezakaźna	
Powiat: WAŁECKI	3	3	0	2	0
w tym:					
Miasto	2	2	1	1	0
Wieś	1	1	1	0	0
Mężczyźni	3	3	2	1	0
Kobiety	0	0	0	0	0
Wg grup wiekowych:					
20 - 44	1	0	1	0	0
45 - 64	2	0	1	1	0
65+	0	0	0	0	0
Liczba osób objętych nadzorem: ogółem			7		

1.12. Zakażenia HIV/choroba AIDS

W roku 2019 zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na AIDS.

2. Realizacja szczepień ochronnych

W ramach nadzoru nad realizacją szczepień w 2019 roku kontrolą objęto 9 świadczeniodawców wykonujących działalność leczniczą w zakresie szczepień ochronnych (obowiązkowych i zalecanych). Szczepienia wykonywane były w 15 punktach:

- 10 w przychodniach realizujących obowiązkowe szczepienia ochronne dzieci i młodzieży jak również szczepienia zalecane (płatne) we wszystkich grupach wiekowych,
- 1 w oddziale noworodkowym realizującym obowiązkowe szczepienia ochronne noworodków,
- 1 w izbie przyjęć, 1 w poradni chirurgicznej realizujących szczepienia ochronne osób narażonych w szczególności na zakażenie (szczepienia p/tężcowi),
- 1 w poradni chorób zakaźnych realizujący szczepienia przeciw wścieklicznie osób po narażeniu na zakażenie wirusem wściekliczny,
- 1 w punkcie szczepień przy Zespole Szkół realizujący szczepienia dzieci w wieku szkolnym w ramach umowy dwóch lekarzy rodzinnych.

Wszystkie punkty szczepień zostały skontrolowane, przeprowadzono ogółem 22 kontrole, na zaplanowane 22. Objęto nadzorem ogółem 31581 kart uodpornienia, z tego dotyczących osób od 0 do 19 roku życia 9622.

W roku 2019 widnieje w rejestrze 72 uchylających się rodziców od obowiązku szczepień ochronnych swoich dzieci. PPIS w celu egzekwowania obowiązku poddania się obowiązkowym szczepieniom ochronnym podejmował następujące działania:

- Wystawiono 40 pisma informacyjne o skutkach uchylania się od obowiązku szczepień ochronnych dzieci;
- Wystawiono 9 wezwań do natychmiastowego zgłoszenia się z dzieckiem na szczepienia ochronne;
- Wystawiono 25 upomnień zawierających wezwanie do wykonania obowiązku szczepień;
- Wystawiono 21 tytułów wykonawczych w postępowaniach egzekucyjnych;
- Wystawiono 21 wniosków do Wojewody o egzekucję administracyjną obowiązku szczepień;
- Wystawiono 6 postanowień dotyczących zarzutów w sprawie prowadzonej egzekucji administracyjnej.

W wyniku tych działań u 6 dzieci, których rodzice uchylali się od szczepień ochronnych, został wykonany obowiązek szczepień ochronnych. W stosunku do pozostałych osób nadal toczy się postępowanie egzekucyjne w celu przymuszenia do wykonania obowiązku szczepień.

Ocenę realizacji Programu Szczepień Ochronnych przeprowadzono w oparciu o dane zawarte w rocznych sprawozdaniach ze szczepień ochronnych MZ-54 za rok 2019 sporządzonych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą w zakresie szczepień ochronnych w porównaniu z rokiem 2018.

Tabela 8. Stan zaszczepienia dzieci i młodzieży w rocznikach podlegających szczepieniom w 2018 r. i w 2019 r. na terenie powiatu waleckiego

Rok życia	Szczepienie przeciw		Odsetek zaszczepionych dzieci i młodzieży podlegających szczepieniom		
			2019 rok	2018	
1 r. ż.	Gruźlicy		97,4	98,1	
	WZW typu „B”	Pierwotne	97,1	90,4	
		Uzupełniająca	47,0	43,4	
	pierwotne	Błonicy, tężcowi		60,9	50,4
		Krztuścowi		60,9	50,4
		Poliomyelitis		60,9	50,4
		H. influenzae		60,9	50,4
Zakażenia S. Pneumoniae		61,9	68,9		
2 r. ż.	Gruźlicy		98,4	99,5	
	WZW typu „B”	Pierwotne	98,7	99,5	
		Uzupełniająca	97,7	98,6	
	podst.	13-14 m.ż.	Odrze, śwince, różyczce	83,4	86,8
	H.influenzae		Uzupełniająca	49,7	52,3
	Błonicy, tężcowi		Uzupełniająca	49,7	52,3
	Krztuścowi		Uzupełniająca	49,7	52,3
Poliomyelitis		Uzupełniająca	49,7	52,3	
6 r. ż.	Błonicy, tężcowi		87,0	84,3	
	Krztuścowi		87,0	84,3	
	Poliomyelitis		87,0	84,3	
10 r.ż.	Odrze, śwince, różyczce szczep. przypominające	Ogółem objętych szczepieniami	98,2	99,8	
		w tym z I dawką	98,2	99,8	
		z II dawkami	98,0	91,8	
14 r. ż.	Błonicy, tężcowi II dawka przypominająca		90,9	91,3	
19 r. ż.	Błonicy, tężcowi III dawka przypominająca		97,8	90,0	

Realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych p/błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, Haemophilus influenzae u dzieci w 1 roku życia zwiększyła się w stosunku do roku ubiegłego. Spadek odsetka dzieci w granicach około 50% szczepionych, spowodowany jest nieosiągnięciem w 2019 roku wieku kalendarzowego u dzieci uprawnionych do wykonania przedmiotowego szczepienia z tytułu większej liczby urodzeń tych dzieci w II półroczu. Odsetek dzieci i młodzieży w wieku szkolnym zaszczepionych zgodnie z obowiązującym programem szczepień ochronnych kształtuje się na porównywalnym poziomie w porównaniu z rokiem 2018. Ponadto czynnikami wpływającymi na niepełną realizację szczepień w 19 r. ż. przeciwko błonicy, tężcowi jest brak ubezpieczenia zdrowotnego przez osoby które ukończyły 18 r. ż., a nie kontynuują nauki oraz brak aktualnego adresu zamieszkania. Również nie mały wpływ ma także wzrost liczby osób uchylających się od obowiązku szczepienia. W stosunku do 2018 r. zmniejszyła się ilość osób

objętych szczepieniami zalecanymi stosowanymi ze wskazań indywidualnych, jak i w stanach zagrożenia epidemicznego oraz szczepieniami wykonanymi poza PSO. Spowodowane jest to spadkiem liczby osób szczepionych przeciwko grypie oraz przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu.

2.1. Niepożądane odczyny poszczepienne

W roku 2019 nie notowano wystąpienia niepożądanego odczynu po szczepieniu.

Podsumowanie i wnioski

1. Analizując sytuację epidemiologiczną powiatu wałeckiego dokonaną na podstawie zarejestrowanych i zgłoszonych przypadków chorób zakaźnych zgodnie z obowiązującymi przepisami zaobserwowano m.in. spadek zachorowań na krztusiec i WZW typu B natomiast wzrosła liczba przypadków zachorowań na świnkę, ospę wietrzną, a liczba zachorowań na WZW typu C utrzymuje się na podobnym poziomie.
2. W 2019 r. w porównaniu do roku ubiegłego spadła liczba podejrzeń zachorowań na grypę sezonową oraz zmniejszyła się liczba osób hospitalizowanych w porównaniu do 2018 r.
3. Nie odnotowano przypadków zachorowań na inwazyjną chorobę meningokową.
4. Odnotowano wzrost zarejestrowanych przypadków pokąsań przez zwierzęta pozostające bez dozoru właścicieli.
5. W 2019 roku wydano 2 decyzje administracyjną na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.
6. W celu uzyskania i utrzymania wysokiego odsetka osób uodpornionych poprzez szczepienia, jak również podtrzymania wysokiego zaufania społeczeństwa do szczepień należy rozpowszechniać wiarygodne i rzetelne informacje o szczepionkach, szczepieniach i decydującej ich roli w profilaktyce chorób zakaźnych oraz nadal podejmować skuteczne działania wobec osób uchylających się od szczepień ochronnych.
7. W 2019 roku nie rejestrowano niepożądanych odczynów poszczepiennych.

II. STAN SANITARNY PODMIOTÓW DZIAŁALNOŚCI LECZNICZEJ

W 2019 roku nadzorem objęto 105 podmiotów wykonujących działalność leczniczą. W ramach bieżącego nadzoru przeprowadzono ogółem 94 kontrole. 72 kontrole dotyczyły oceny bieżącego stanu sanitarno – higienicznego obiektów w tym 2 sprawdzenia wykonania obowiązków nałożonych decyzjami administracyjnymi PPIS w Wałczu, ponadto 22 dotyczyły oceny wykonawstwa szczepień ochronnych i dystrybucji preparatów szczepionkowych.

1. Decyzje administracyjne wydane na podmioty działalności leczniczej z wyodrębnieniem decyzji dot. opiniowania pomieszczeń:

Ogółem wydano 9 decyzji administracyjnych w tym:

- 1 – nakazująca usunięcie stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości,
- 2 decyzje umarzające postępowanie,
- 2 decyzje - rachunek na łączną kwotę 234,50 zł. oraz
- 2 decyzje które dotyczyły zaniechania wykonywania pracy w kontakcie z żywnością osoby, u których stwierdzono nosicielstwo drobnoustroju mogącego wywoływać schorzenie jelitowe.
- 2 decyzje przedłużające

2. Podmioty działalności leczniczej

2.1. Zakład Opiekuńczo - Leczniczy

Na terenie objętym działalnością tutejszej stacji działa jeden podmiot działalności leczniczej, w którym udzielane są stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne t.j.: Zakład Opiekuńczo – Leczniczy.

Tabela 9 Liczba łóżek w Zakładzie Opiekuńczo – Leczniczym

1.	Zakład Opiekuńczo – Leczniczy SP ZOZ.	
	ogólna liczba łóżek	86
	w tym:	
	Oddział	liczba łóżek
	Opiekuńczo – leczniczy	80
Rehabilitacyjny narządów ruchu.	6	

2.1.1. Stan techniczny i funkcjonalność zakładu opiekuńczo – leczniczego

W 2019 r. przeprowadzono 3 kontrole w tym:

- 2 kontrole sprawdzające wykonanie nakazu nałożonego decyzją – obowiązki wykonano
- 1 kontrola sanitarna, w wyniku której nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2019 r. podobnie jak co roku odbywały się w zakładzie drobne prace mające na celu poprawę stanu sanitarnego obiektu.

2.1.2 Dezynfekcja

Preparaty dezynfekcyjne posiadały aktualne terminy ważności i były prawidłowo przechowywane. Stosowano:

- do powierzchni : Quartamon, Chloramix DT (0,18%, 0,38%, 1,08%)
- do wanien i brodzików: SAVO
- do kieliszków, staz , termometrów oraz aparatu AMBU : Chirosan Plus 2%
- do powierzchni zanieczyszczonych materiałem biologicznym: Chloramix DT 0,4 – 0,6%
- do rąk : Desderman Pure
- do odkażania skóry: Kodan tinktur forte bezbarwny.

Roztwory preparatów dezynfekcyjnych sporządzane były wg zaleceń producenta na bieżąco przed zastosowaniem. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono. Zapasy preparatów dezynfekcyjnych stosowanych przez dział higieny zakładu przechowywane były w pomieszczeniu działu. Pozostałe zapasy do sporządzania roztworów roboczych przeznaczonych do dezynfekcji kieliszków i dezynfekcji małych powierzchni były przechowywane na oddziałach w wydzielonych szafach zgodnie z zaleceniami producenta.

Dezynfekcja, pranie poduszek, koców i bielizny pościelowej odbywały się w procesie pralniczym (termiczno-chemicznym) w specjalistycznej pralni zgodnie z podpisaną umową w zakresie wykonywania usług pralniczych z zakładem znajdującym się poza powiatem wałeckim, natomiast materace osłonięte zmywalnym materiałem zapewniającym warunki szczelności podlegały dezynfekcji.

2.1.3. Utrzymanie bieżącej czystości

Placówka nie korzysta z usług profesjonalnych firm sprzątających. Za utrzymanie bieżącej czystości i porządku odpowiedzialni są pracownicy działu higieny zakładu. Pracownicy wyposażeni są w 4 wózki dwuwiańcowe, mopy, końcówki do mopów, wiadra, szczotki, ścierki, pojemniki z tworzywa sztucznego. Sprzęt nie jest wydzielony dla poszczególnych stref czystości mikrobiologicznej. Każdy zestaw przyporządkowany jest do

dezynfekcji i mycia wszystkich pomieszczeń jednego oddziału zakładu. Przed przystąpieniem do dezynfekcji i mycia określonej strefy czystościowej zestawy każdorazowo są dezynfekowane i myte, zgodnie z opracowaną procedurą dezynfekcji i mycia. Na potrzeby działu higieny zakładu wykorzystywane jest pomieszczenie na II-gim piętrze zakładu, wyposażone w pralkę wirnikową do prania mopów i ścierek. W pomieszczeniu magazynuje się środki dezynfekcyjne, środki myjące, przechowuje się zestawy do sprzątania, sporządza się roztwory robocze środków dezynfekcyjnych, dezynfekuje i myje się sprzęt. W pomieszczeniu tym istnieje możliwość dezynfekcji i mycia łóżek. Czynności wykonywane w związku z utrzymaniem czystości bieżącej i porządku wykonywane były na wszystkich piętrach obiektu z częstotliwością 1 raz dziennie i w razie potrzeby zgodnie z opracowanymi procedurami sanitarno – higienicznymi w zakresie higieny zakładu. Łóżka, szafki chorych podlegały dezynfekcji i myciu ręcznemu przed przyjęciem pacjenta i po jego wypisie i nie rzadziej niż co 7 dni w trakcie pobytu pacjenta w zakładzie. W zakładzie stosowane są wyłącznie wyroby medyczne jednorazowego użytku.

2.1.4. Sterylizacja

W związku ze stosowaniem wyrobów medycznych jednorazowego użytku nie oceniano procesów sterylizacji w zakładzie.

2.2. Zakażenia zakładowe i ocena działalności zakładowego zespołu ds. zapobiegania i zwalczania zakażeń zakładowych

W Zakładzie działa komisja ds. Zakażeń Wewnątrzszpitalnych, w skład której wchodzi: lekarz i 2 pielęgniarki. W zależności od potrzeb organizowane są spotkania komisji, na których omawiane są aktualne problemy dotyczące sytuacji sanitarno – epidemiologicznej zakładu i skuteczności stosowanych środków dezynfekcyjnych. Zakład prowadzi wewnętrzny monitoring zakażeń zakładowych. Każdy nowoprzyjęty pacjent ma założoną Kartę Zakażeń Wewnątrzszpitalnych. W zależności od potrzeb wykonywane są posiewy bakteriologiczne z pobranego od pacjenta materiału biologicznego celem wykrycia czynnika alarmowego. W przypadku dodatniego wyniku zakładana jest imienna karta rejestracji czynnika alarmowego. Rejestracji podlegają czynniki alarmowe z podziałem na drobnoustroje wyhodowane do 72 godzin od przyjęcia pacjenta do ZOL-u oraz drobnoustroje wyhodowane po upływie tego czasu. Dane z kart rejestracji czynnika alarmowego są zawarte w prowadzonym rejestrze patogenów alarmowych.

Raz na 6 miesięcy przeprowadzane są kontrole wewnętrzne dotyczące oceny ryzyka występowania zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych. Opracowano i wdrożono procedurę postępowania w przypadku podejrzenia zachorowania na świerzb oraz postępowania profilaktycznego wśród pacjentów i personelu. W 2019 r. nie wykonywano zabiegów dezynsekcji i deratyzacji.

3. Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie i ambulatoria

Ilość obiektów pod nadzorem.

- 20 podmiotów leczniczych ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych,
- 1 laboratorium diagnostyczne,
- 2 zakłady rehabilitacji leczniczej,
- 2 stacje pogotowia ratunkowego,
- 3 inne (opieka pielęgniarska – domowa).

W tej grupie obiektów w 2019 r. przeprowadzono 24 kontrole w zakresie oceny pomieszczeń i urządzeń podmiotu wykonującego działalność leczniczą oraz realizowania działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych i prowadzonej dokumentacji tych działań, w tym kontroli wewnętrznej. Natomiast 22 kontrole

przeprowadzono w podmiotach leczniczych realizujących szczepienia ochronne w zakresie oceny wykonawstwa szczepień ochronnych i dystrybucji preparatów szczepionkowych. W trakcie przeprowadzonych kontroli tej grupy obiektów nie stwierdzono nieprawidłowości.

W roku sprawozdawczym w nadzorowanych obiektach nie prowadzono prac remontowo – modernizacyjnych. Funkcjonalność kontrolowanych placówek nie uległa zmianie w porównaniu z rokiem 2018.

Utrzymaniem czystości i porządku w zdecydowanej większości w nadzorowanych obiektach zajmował się zatrudniony personel, w 3 korzystano z usług firm sprzątających. Zaopatrzenie w środki czystościowe i dezynfekcyjne na potrzeby utrzymania czystości było wystarczające. Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych nieprawidłowości w zakresie utrzymania bieżącej czystości nie stwierdzono.

W 8 nadzorowanych z tej grupy podmiotach leczniczych stosowane były narzędzia medyczne wielokrotnego użytku. Postępowanie z narzędziami było prawidłowe, zgodne z opracowanymi procedurami. Cztery z pośród nich posiadały umowy na wykonanie usług w zakresie sterylizacji podpisane z innymi podmiotami świadczącymi usługi w tym zakresie. Natomiast w czterech podmiotach leczniczych znajdują się na wyposażeniu urządzenia sterylizujące, które w ramach kontroli wewnętrznej były kontrolowane w zakresie skuteczności sterylizacji poprzez wykonywanie z częstotliwością 1 raz w miesiącu badań testem biologicznym. Łącznie w 2019 r. wykonano 48 badań, wyników badań nie kwestionowano.

Ponadto w niektórych obiektach przeprowadzono kontrole w zakresie przestrzegania obowiązków wynikających z ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

3.1. Indywidualne specjalistyczne i grupowe praktyki lekarskie, lekarzy dentystów oraz pielęgniarek i położnych.

W tej grupie obiektów w 2019 r. przeprowadzono ogółem 46 kontroli w zakresie oceny pomieszczeń służących do wykonywania indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej oraz realizowania działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych i prowadzonej dokumentacji tych działań, w tym kontroli wewnętrznej, oceny prowadzonych procesów sterylizacji oraz stosowania preparatów do wybielania zębów.

W kontrolowanych gabinetach nieprawidłowości nie stwierdzono.

Urządzenia sterylizujące znajdujące się na wyposażeniu gabinetów kontrolowane były w ramach kontroli wewnętrznej przez podmioty lecznicze w zakresie skuteczności procesów sterylizacji z częstotliwością średnio 1 raz w miesiącu. Ogółem w 2019 r. roku w 22 urządzeniach wykonano 260 badań testem biologicznym, wyników badań nie kwestionowano.

Zaopatrzenie w środki czyszczące i preparaty dezynfekcyjne poszczególnych gabinetów było odpowiednio dostosowane do rodzaju wykonywanej działalności leczniczej oraz zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych.

Postępowanie z odzieżą ochronną odbywało się zgodnie z opracowanymi procedurami, według których odzież przekazywana była do prania w miejscu poza gabinetem, zgodnie z podpisanymi umowami na wykonanie usługi w zakresie prania odzieży pochodzącej z podmiotów leczniczych. W niektórych gabinetach stosowana była odzież ochronna jednorazowego użytku, a postępowanie z tą odzieżą przedstawiały opracowane i stosowne procedury.

Jako uzupełnienie prowadzonych zabiegów dezynfekcyjnych niektóre gabinety posiadały na wyposażeniu lampy bakteriobójcze, dla których w większości przypadków

prowadzone były na bieżąco rejestry ich ekspozycji. W przypadku posiadanego przez lampę wbudowanego licznika przebiegu, takich rejestrów nie prowadzono.

Nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami medycznymi nie stwierdzono. W trakcie kontroli przedkładano do wglądu karty przekazania odpadów o kodzie 180103 do utylizacji, co było także dokumentowane w prowadzonych ewidencjach odpadów. Ponadto w 2019 r. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi prześlędzono wstępne magazynowanie odpadów medycznych niebezpiecznych o właściwościach zakaźnych o kodzie 180103. W związku z tym w czasie trwania czynności kontrolnych między innymi: sprawdzano prawidłowość monitorowania temperatury wewnątrz przenośnych urządzeń chłodniczych bądź temperatury pomieszczeń magazynowych w zależności od przyjętych przez podmioty lecznicze rozwiązań w zakresie wstępnego magazynowania odpadów medycznych. Sprawdzano pojemność wykorzystywanych przenośnych urządzeń chłodniczych do rzeczywistych ilości wytwarzanych zakaźnych odpadów medycznych oraz sprawdzano aktualne procedury opracowane wg. wymogów nowego ww. rozporządzenia i ich wdrażania. Zakres kontroli gabinetów stomatologicznych obejmował także stosowanie preparatów do wybielania zębów. Nadzorowane gabinety stomatologiczne, w których lekarze prowadzą tego typu zabiegi dokonują oceny stanu zębów oraz jamy ustnej a także przeprowadzają pierwszy zabieg, następnie po konsultacji, do dalszego stosowania preparat jest przekazany/sprzedany pacjentowi.

Podsumowanie i wnioski

1. Stan sanitarno – higieniczny kontrolowanych podległych podmiotów wykonujących działalność leczniczą w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych jest zadowalający i nie stanowi zagrożenia epidemiologicznego dla mieszkańców powiatu waleckiego.

HIGIENA ŻYWNOSCI ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

1. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia (z wyodrębnieniem produkcji pierwotnej), materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz produktów kosmetycznych.

1.1 Liczba nadzorowanych obiektów

W 2019 r. nadzorem sanitarnym objętych zostało 793 obiekty:

- 163 produkujących żywność,
- 307 obrotu żywnością, w tym 134 środków transportu,
- 175 żywienia zbiorowego,
- 14 obrotu przedmiotami użytku,
- 6 obrotu kosmetykami.

Zatwierdzono ogółem 74 zakłady wydając:

- 68 decyzje zatwierdzające,
- 5 decyzji warunkowo zatwierdzających.

1.2 Działalność kontrolno-represyjna.

W obiektach nadzorowanych w 2019 r. przeprowadzono ogółem 434 kontrole.

Wydano 71 decyzji administracyjnych, w tym:

- 40 na poprawę stanu sanitarno-technicznego,
- 5 decyzji warunkowo zatwierdzających,
- 16 umarzających postępowanie administracyjne,
- 6 przedłużających termin wykonania obowiązków nałożonych decyzjami wydanymi wcześniej,
- 3 decyzje uchylające postępowanie administracyjne,
- 1 decyzję nakazową w zakładzie produkcyjnym dotyczącą:

- zakazu używania wody stosowanej w procesach produkcji oraz do wszelkich prac związanych z myciem powierzchni, sprzętu i urządzeń, w tym przeznaczonych do kontaktu z żywnością do czasu uzyskania prawidłowych wyników badań laboratoryjnych w zakresie mikrobiologicznym wody stosowanej w zakładzie;
- unieruchomienia instalacji wewnętrznej wody w zakresie nie wyłączającym jednak możliwości dokonania skutecznej dezynfekcji i płukania instalacji wewnętrznej;
- na czas prowadzenia prac naprawczych zmierzających do poprawy jakości wody zapewnić i stosować w zakładzie zastępcze źródło dostawy wody pitnej.

Decyzji dotyczących unieruchomienia lub przerwania działalności całego lub części zakładu oraz dotyczących zakazu wprowadzania produktu do obrotu nie wydawano.

Ponadto wydano 130 decyzji - rachunków na łączną kwotę 10.483 zł oraz 47 decyzji wykreślających z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Ponadto za niedopełnienie obowiązku zapewnienia należytego stanu sanitarnego, zwłaszcza w zakresie utrzymania czystości w zakładach, wdrażania procedur opartych na zasadach systemu HACCP oraz znajdujących się w obrocie przeterminowanych środków spożywczych ukarano 34 grzywnami w drodze mandatu karnego na kwotę 6.300 zł.

W roku sprawozdawczym 2019 r. nie wystosowano wniosku do ZPWIS w Szczecinie o wymierzenie kary pieniężnej za rozpoczęcie działalności bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów lub o zatwierdzenie zakładu i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Ponadto przeprowadzono 2 kontrole sanitarne w wyniku, których stwierdzono prowadzenie działalności bez złożenia

wniosku o zatwierdzenie zakładu i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Na podstawie oceny stanu sanitarnego nadzorowanych zakładów, wydano 46 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości (w tym 6 decyzji przedłużających termin wykonania obowiązków) co stanowiło około 5,8 % (w roku 2018 – 2,26 %) w stosunku do ogólnej liczby obiektów będących pod nadzorem.

Stwierdzone nieprawidłowości w kontrolowanych zakładach dotyczyły:

- miejscowych odprysków farby, zacieków, pęknięć na ścianach i sufitach w salach sprzedaży, magazynach, pomieszczeniach kuchni właściwej, zmywalni, w pomieszczeniach produkcyjnych oraz w pomieszczeniu obróbki wstępnej;
- miejscowych ubytków kasetonów na suficie w sali sprzedaży i magazynach;
- miejscowych ubytków płytek podłogowych w posadzce na sali sprzedaży w pomieszczeniu mroźni, magazynach;
- wytartej, w złym stanie technicznym powierzchni podłogi w pomieszczeniu kuchni właściwej;
- ubytków płytek ceramicznych na ścianie w pomieszczeniu wydawczym, magazynowym, w kuchni właściwej;
- skorodowanych elementów urządzeń chłodniczych i zamrażalniczych służących do przechowywania środków spożywczych;
- wyeksploatowanych uszczelek oraz uszkodzonych półek w urządzeniach chłodniczych;
- uszkodzonych, zdartych, miejscowo porysowanych z odpryskami farby blatów roboczych w pomieszczeniu przygotowalni, w bufecie, przy stanowisku przygotowania dań oraz sprzedaży pieczywa;
- skorodowanych regałów, półek, uszczerbionych elementów szafek służących do przechowywania środków spożywczych oraz opakowań jednorazowych;
- braku osłon na lampach oświetleniowych.

Ponadto stwierdzono nieprawidłowości takie jak:

- odpryski farby na powierzchni rur transportujących nad taśmociągami transportującym mąkę w pomieszczeniu magazynowania wyrobu gotowego;
- ubytki w powierzchni rur aspiracyjnych w pomieszczeniu magazynowania wyrobu gotowego;
- ubytki w powierzchni taśmy w taśmociągu w pomieszczeniu magazynowania wyrobu gotowego;
- skorodowane elementy zsypu taśmociągu w pomieszczeniu magazynowania wyrobu gotowego;
- skorodowane z ubytkami w powierzchni stalowe drzwi zewnętrzne w pomieszczeniu walcowni;
- skorodowane z ubytkami w powierzchni stalowe drzwi zewnętrzne – luk montażowy w pomieszczeniu znajdującym się na III piętrze zakładu produkcyjnego;
- skorodowany z odpryskami farby kosz zasypowy (wywrotnica) w strefie brudnej przed prasą nr 1 w hali przygotowania surowca;
- nie przedłożono aktualnych wyników badań wody z ujęcia własnego, brak wdrażania w zakładzie procedur opartych na zasadach systemów HACCP;
- skorodowany element metalowy kloca masarskiego drewnianego;

- uszkodzony ekran w oknie zatrzymujący owady nad zlewem dwukomorowym w pomieszczeniu kuchni właściwej;
- brak zabezpieczeń przed zanieczyszczeniami środków spożywczych wprowadzanych do obrotu luzem tj. pieczywo w regałach na sali sprzedaży;
- odpryski farby oraz widoczne oznaki korozji na urządzeniu produkcyjnym tj.: dzielarko – zaokrąglarka;
- miejscowo skorodowane oraz „wytarte” powierzchnie 2 patelni elektrycznych;
- nie działająca brama oddzielająca salę sprzedaży od pomieszczenia magazynowego;
- ubytek paska kurtyny w wejściu z zewnątrz do pomieszczenia wydawczego.

W roku 2019 rozpatrzono ogółem 34 wnioski o interwencję, które dotyczyły niewłaściwej jakości zdrowotnej środków spożywczych, złego stanu sanitarno – technicznego oraz higienicznego, urządzeń, sprzętu i pomieszczeń, braku stosownych orzeczeń lekarskich pracowników, obecności szkodników na terenie zakładu oraz w produktach spożywczych, obecności w obrocie przeterminowanych środków spożywczych, działalności bez stosownego zatwierdzenia i wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej wydanej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałczu. Niektóre z wnoszonych interwencji nie dotyczyły obowiązujących przepisów prawa żywnościowego, w związku z powyższym zostały one częściowo lub całkowicie przekazane zgodnie z kompetencjami do wykorzystania służbowego.

Wszystkie zgłaszane interwencje podlegały wnikliwemu rozpatrzeniu. W 3 przypadkach nie rozpatrzono złożonych interwencji z powodu zmiany właściciela obiektu oraz nieprowadzenia działalności przez przedsiębiorcę w trakcie prób podjęcia działań kontrolnych przez przedstawicieli PSSE w Wałczu.

W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych ustalono, że:

- 10 interwencji było zasadnych,
- 14 interwencji było nie zasadnych,
- 5 interwencji przekazano zgodnie z kompetencjami,
- 1 interwencja była niezasadna i częściowo przekazana zgodnie z kompetencjami,
- 1 interwencja była zasadna i przekazana celem wykorzystania służbowego.

W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych w 12 zakładach wszczęto postępowanie administracyjne:

- na poprawę stanu sanitarno-higienicznego oraz technicznego pomieszczeń i sprzętu,
- związane z brakiem bieżących zapisów z kontroli wewnętrznej prowadzonej w zakładzie zgodnie z zakresem prowadzonej działalności w ramach Dobrej Praktyki higienicznej i Produkcyjnej z elementami systemu HACCP,
- związaną ze sprzedażą przeterminowanych środków spożywczych.

W 18 przypadkach były to interwencje wniesione anonimowo natomiast w pozostałych przypadkach wnoszący wniosek o interwencję uzyskał informacje o ich rozpatrzeniu.

2. Nadzór nad produkcją pierwotną

2.1. Liczba nadzorowanych obiektów

W 2019 r. nadzorem sanitarnym objętych zostało 130 gospodarstw rolnych.

Ponadto w grupie pn.: Inne wytwórnie żywności nadzorem objęto:

- 1 zakład czyszczenia i sortowania ziół,
- 1 zakład skupu, sortowania, konfekcjonowania i przechowywania warzyw,

- 1 zakład skupu, przechowywania i sprzedaży owoców i warzyw,
- 2 zakłady skupu i przechowywania zbóż i rzepaku.

Wpisano do rejestru zakładów 3 gospodarstwa rolne.

2.2. Działalność kontrolno - represyjna

W 2019 roku przeprowadzono ogółem 7 kontroli sanitarnych. w tym 1 interwencyjną dotyczącą nieprzestrzegania higieny środowiska, higieny pracy w zakładzie.

W czasie przeprowadzanych czynności kontrolnych nieprawidłowości nie stwierdzano.

2.3. Działania edukacyjne.

W 2019 roku podjęto następujące działania edukacyjne:

- na stronie internetowej zamieszczono broszury z informacjami m.in. skierowanymi dla plantatorów i punktów skupu owoców i warzyw, Rolniczego Handlu Detalicznego oraz dla przedsiębiorców produkujących żywność w warunkach domowych oraz link do wytycznych Komisji Europejskiej z 2017 r. dotyczące ograniczenia ryzyka mikrobiologicznego w odniesieniu do świeżych owoców i warzyw na etapie produkcji podstawowej poprzez przestrzeganie zasad higieny
- każdorazowo petentom oraz w trakcie prowadzonych działań kontrolnych przekazywano obszernie informacje z zakresu GHP, GMP, GAP, obowiązku identyfikowalności środków spożywczych itp.

3. Jakość zdrowotna środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

Pobrano do badań laboratoryjnych 191 próbek w tym:

- 170 środków spożywczych,
- 1 kontrolny posiłek,
- 14 wymazów sanitarnych,
- 2 zmiotek sanitarnych,
- 1 materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością,
- 4 kosmetyków.

W badanych próbkach produktu pn. „sezam łuskany” stwierdzono obecność Salmonella w 25 g badanego produktu. Pozostałe próbki w badanych zakresach nie były kwestionowane.

W 3 badanych próbkach środków spożywczych wniesiono uwagi do znakowania, wobec powyższego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wałczu przekazywał informację w powyższej sprawie do innych inspekcji zgodnie z ich kompetencjami celem służbowego wykorzystania.

4. Współpraca z innymi inspekcjami, instytucjami podjętymi w ramach określonych akcji

W ramach zawartego porozumienia Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Inspekcji Weterynaryjnej przekazano aktualne dane teleadresowe PSSE w Wałczu oraz listę kontrolowanych zakładów produkujących lub przechowujących środki spożywcze, wspólnie nadzorowanych przez IW i PIS.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wałczu w ramach współpracy z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Wałczu przekazuje celem służbowego wykorzystania pismo Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczące ocen jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wydawanych przez organy PIS.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wałczu przekazał Komendzie Straży Miejskiej w Wałczu sprawę dotyczącą nieprawidłowości sprzedaży papierosów oraz alkoholu osobom nieletnim. Otrzymano odpowiedź w/w sprawie z Urzędu Miasta Wałcz dotyczącej

przeprowadzonej kontroli w przedmiotowym sklepie w wyniku, której nie stwierdzono nieprawidłowości.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wałczu w ramach współpracy przekazał zbiorczą informację epidemiologiczną, epizootologiczną, opracowania statystyczne.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wałczu odpowiedział na pismo Wójta Gminy Wałcz zwracającego się z prośbą o udzielenie informacji w sprawie wymogów jakie winny spełniać Koła Gospodyń Wiejskich na imprezach okolicznościowych.

PPIS w Wałczu przekazał do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Wałczu anonimowe zawiadomienie dotyczące mieszkanki gm. Wałcz w sprawie zatajenia nieprawdziwego oświadczenia majątkowego o prowadzeniu działalności „na czarno” w zakresie wypieków ciast.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wałczu w ramach współpracy przekazał powiadomienie dotyczące stwierdzenia przypadku włośnicy u dzika odstrzelonego przez myśliwego.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska przekazał PPIS zawiadomienie oraz trzy decyzje zezwalające na pozyskiwanie ślimaka winniczka *Helix pomatia* m.in. na terenie powiatu wałeckiego.

PPIS w Wałczu przesłał powiadomienie alarmowe przekazane przez Głównego Lekarza Weterynarii do PPIS w Czarnkowie w związku ze stwierdzeniem obecności pałeczek *Salmonella spp.* w produktach wędliniarskich i mięsa oraz informacje z przeprowadzanych działań kontrolnych w hurtowni.

PPIS w Wałczu przesłał do Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej sprawozdanie z badań laboratoryjnych papryki zielonej nadziewanej serkiem, w którym wniesiono uwagi dotyczące znakowania.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wałczu w ramach współpracy przekazał decyzję o objęciu nadzorem urzędowym gospodarstwa w związku z podejrzeniem, choroby zakaźnej brucelozy u bydła oraz trzy decyzje o zakazie przemieszczania się bydła ze stada znajdującego się w siedzibie stada w/w gospodarstwa.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wałczu zwrócił się z prośbą do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Mirosławcu, Wójta Gminy Wałcz, Burmistrza Miasta Wałcza, Mirosławca, Tuczna oraz Burmistrza Miasta i Gminy Człopa o rozpropagowanie wśród producentów pierwotnych, jak również skupów owoców i warzyw oraz producentów mrożonych owoców i warzyw wytycznych Komisji Europejskiej z 2017 r. dotyczące ograniczenia ryzyka mikrobiologicznego w odniesieniu do świeżych owoców i warzyw na etapie produkcji podstawowej poprzez przestrzeganie zasad higieny [https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC0523\(03\)&from=PL](https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC0523(03)&from=PL).

PPIS w Wałczu przesłał do PPIS w Legnicy informację o suplemencie diety, który nie widnieje w rejestrze produktów objętych powiadomieniem Głównego Inspektora Sanitarnego, istnieje produkt o identycznym składzie lecz innej nazwie.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wałczu przekazał do PPIS w Wałczu własną decyzję uchylającą w zakresie wykreślenia zakładu z rejestru podmiotów prowadzących zarejestrowaną działalność.

W I półroczu 2019 r. nie przeprowadzono wspólnych kontroli przez IW i PIS.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wałczu przekazał do PPIS w Wałczu własną decyzję uchylającą w zakresie wykreślenia zakładu z rejestru podmiotów prowadzących działalność podlegającą rejestracji.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wałczu w ramach współpracy przekazał zbiorczą informację epidemiologiczną, epizootologiczną oraz opracowania statystyczne za I półrocze 2019 roku.

W ramach porozumienia zawartego pomiędzy Państwową Inspekcją Sanitarną i Inspekcją Weterynaryjną przekazano aktualne dane teleadresowe PSSE w Wałczu oraz listę kontrolowanych zakładów, produkujących lub przechowujących środki spożywcze oraz wprowadzających na rynek pasze lub materiały paszowe dla zwierząt, wspólnie nadzorowanych przez Inspekcję Weterynaryjną oraz Państwową Inspekcję Sanitarną.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wałczu przekazał do PPIS w Wałczu decyzję wygaśnięcia w sprawie podejrzenia choroby zakaźnej brucelozu u bydła.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wałczu w ramach współpracy przekazał zbiorcze zawiadomienie o uchyleniu podejrzenia wystąpienia ogniska choroby odzwierzęcej – brucelozu u bydła.

PPIS w Wałczu przekazał Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Wysokiem Mazowieckim informację o interwencji wniesionej drogą mailową dotyczącej sprzedaży sera pleśniowego, po otwarciu którego stwierdzono obecność szkodników potwierdzonej protokołem kontroli sanitarnej.

PPIS w Wałczu zwrócił się do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Ostrołęce z prośbą o zwrot sprawy celem kontynuowania postępowania.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wałczu przekazał do PPIS w Wałczu własną decyzję uchylającą w zakresie wykreślenia zakładu z rejestru podmiotów prowadzących działalność podlegającą rejestracji.

Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Szczecinie przekazał do PPIS w Wałczu informację o niewłaściwej jakości wody źródlanej Żywiec Zdrój mocny gaz.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Stargardzie w ramach współpracy przekazał zbiorczą informację dotyczącą wycofania produktu pn. „Ser żółty Gouda” od konsumentów ze względu na wykrycie bakterii *Listeria monocytogenes*.

PPIS w Wałczu w odpowiedzi na pismo Powiatowego Państwowego Inspektora Sanitarnego w Stargardzie przesłał informację o przeprowadzonych kontrolach, w wyniku których nie stwierdzono przedmiotowego produktu w obrocie.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wałczu przekazał do PPIS w Wałczu powiadomienie o stwierdzeniu przypadku włośnicy u dzika.

PPIS w Wałczu w ramach współpracy przekazał do 107 Szpitala Wojskowego z Przychodnią, Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Wałczu informację o konferencji podsumowującej wyniki analizy rynku żywności dla niemowląt w kontekście ochrony karmienia piersią.

PPIS w Wałczu przekazał do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Katowicach sprawozdanie z badań laboratoryjnych suplementu diety, w którym wystosowano uwagi dotyczące znakowania.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wałczu przekazał do PISS w Wałczu 2 własne decyzje uchylające w zakresie wykreślenia zakładu z rejestru podmiotów prowadzących działalność podlegającą rejestracji.

PPIS w Wałczu przekazał do Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH w Warszawie protokół pobrania próbek żywności celem przeprowadzenia badań laboratoryjnych.

Burmistrz Miasta i Gminy Człopa przekazał do PPIS w Wałczu decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie czasowego odebrania stada bydła.

Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Poznaniu przekazał do PPIS w Wałczu interwencję dotyczącą nieprawidłowości w działalności agroturystycznej w Człopie.

PPIS w Wałczu przekazał do Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Poznaniu odpowiedź o nieprawidłowościach stwierdzonych w działalności agroturystycznej w Człopie.

W II półroczu 2019 r. nie przeprowadzono wspólnych kontroli przez Inspekcję Weterynaryjną i Państwową Inspekcję Sanitarną.

Przeprowadzono dwie wspólne kontrole z Inspektorem Wojskowego Ośrodka Medycyny Prewencyjnej w Gdyni w 2 zakładach (w hurtowniach spożywczych) zaopatrujących odbiorców wojskowych w żywność w zakresie oceny stanu sanitarno-technicznego zakładu pod względem obowiązujących przepisów prawa żywnościowego. Kontrole sanitarne w obu zakładach wykazały nieprawidłowości. W jednym z zakładów za naruszenie wymagań sanitarno-higienicznych nałożono 2 mandaty karne na łączną kwotę 700 zł oraz w wyniku naruszenia wymagań sanitarno-technicznych wszczęto postępowanie administracyjne, wydano 1 decyzję administracyjną. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie nakazów określonych w decyzji. W drugim za naruszenie wymagań sanitarno-higienicznych nałożono mandat karny na kwotę 100 zł oraz w wyniku naruszenia wymagań sanitarno-technicznych zakładzie wszczęto postępowanie administracyjne oraz wydano decyzję administracyjną celem poprawy stanu sanitarno – technicznego z terminem realizacji na 2020 r.

5. Ocena sposobu żywienia i podejmowane działania związane z edukacją dot. prawidłowego żywienia.

Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych propagowano racjonalne żywienie, z uwzględnieniem zbilansowanej diety nastolatka w zakładach żywienia dzieci i młodzieży. Dokonano 12 ocen jadłospisów dekadowych w zakładach żywienia dzieci i młodzieży, przy użyciu metody punktowej z wykorzystaniem zaleceń żywnościowych wynikających z przepisów prawa żywnościowego oraz przepisów w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

Podczas oceny stwierdzono, że proponowane dania uwzględniały zasady racjonalnego żywienia, potrawy były urozmaicone pod względem składu, konsystencji i kolorystyki. Uwzględniono w nich różnorodność asortymentu produktów zapewniając tym samym niezbędną ilość składników odżywczych. Podawano w dostatecznej ilości surowe owoce i warzywa. Po dokonaniu oceny nie stwierdzono nieprawidłowości, w tym zakresie.

Informowano placówki oświatowo - wychowawczych o konieczności stosowania zaleceń zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r., poz. 1154) jak również zawartych w ustawie o bezpieczeństwie żywności i żywienia w zakresie wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz norm żywienia uwzględniające wartości odżywcze i zdrowotne środków spożywczych. Przeprowadzone kontrole zakładów w powyższym temacie wykazywały stosowanie się placówek do w/w zagadnienia.

W zakładach widniała informacja o wszelkich składnikach, w tym powodujących alergie lub reakcje nietolerancji, użyte przy wytwarzaniu lub przygotowywaniu żywności i nadal obecne w produkcie gotowym w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu.

Wyniki kontroli przeprowadzonych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w nadzorowanych jednostkach systemu oświaty przedstawiono w tabeli Excel w załączniku do sprawozdania.

6. Nadzór nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego środkami spożywczymi wzbogacanymi witaminami lub składnikami mineralnymi oraz nową żywnością.

Sprzedaż środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego prowadzą duże sklepy. W trakcie przeprowadzonych działań nadzorowych stwierdzono, że przechowuje się je na oznakowanych stoiskach, półkach oraz przy kasach, są prawidłowo oznakowane z zachowaniem aktualnych terminów przydatności do spożycia.

Podczas kontroli zwracano uwagę na prawidłowości znakowania suplementów diety, środków spożywczych wzbogaconych witaminami i składnikami mineralnymi oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Oceniono 3 suplementy diety. Uwag do znakowania nie wniesiono.

Ponadto w roku sprawozdawczym nie dokonano oceny znakowania suplementów diety, żywności dla określonych grup oraz środków spożywczych wzbogaconych w witaminy i składniki mineralne wykonywanej w siedzibie PSSE.

7. Nadzór nad obrotem grzybami i przetwórstwem grzybów

Nadzorowano 8 punktów skupu grzybów oraz 1 przetwórnię owocowo-warzywną i grzybową. Skontrolowano 4 punkty skupu runa leśnego.

Punkty skupu działają sezonowo. Spełniają obowiązujące wymagania sanitarno-techniczne i utrzymane są w czystości. Mieściły się w budynkach stałych, pomieszczeniach przewiewnych, zabezpieczone przed szkodnikami. Zapewnione były warunki do utrzymania higieny osobistej zatrudnionych osób, które posiadały: czystą odzież przy wykonywaniu pracy oraz wymagane do tego typu prowadzonej działalności uprawnienia - świadectwa grzyboznawcy lub klasyfikatora grzybów. Zapewniono dostęp do toalet i urządzeń do mycia rąk pod bieżącą wodą dla wszystkich pracowników. Grzyby przechowywane były w skrzynkach na podestach izolujących, odbierane na bieżąco specjalistycznymi środkami transportu przez przetwornie grzybowe bądź pośredników.

Przetwórnia owocowo-warzywna i grzybowa to mikro zakład. Zakład pracuje w systemie jednozmianowym, w zakresie: skupu, sortowania, mrożenia i pakowania runa leśnego, tym jeden dodatkowo przygotowujący (mycia, krojenia, obierania, pakowania) owoców i warzyw oraz przechowywania w chłodni. Zakład działa w oparciu o dobrą praktykę higieniczną i produkcyjną oraz zasady systemu HACCP.

W roku 2019 w ramach urzędowej kontroli żywności pobrano do badania laboratoryjnego:

- 1 próbkę grzybów - podgrzybek brunatny, świeży w kierunku metali: ołów, kadm, rtęć oraz organoleptyki.

W ramach podstawowej placówki poziomów skażeń promieniotwórczych pobrano do badania:

- 1 próbkę grzybów świeżych - podgrzybek brunatny, świeży w kierunku zawartości izotopu cezu.

W ramach monitoringu do badań laboratoryjnych pobrano:

- 1 próbkę grzybów świeżych – kurki w kierunku zawartości izotopu cezu.

W zakresie wykonanych badań próbek nie dyskwalifikowano.

Na stronie internetowej PSSE Wałcz umieszczony był komunikat o dyżurze grzyboznawcy w stacji ze wskazaniem adresu i terminu przyjmowania interesantów.

8. Nadzór nad przebiegiem imprez masowych

Na terenie powiatu nadzorem objęto 7 imprez masowych i przeprowadzono ogółem 17 kontroli. Skontrolowano tzw. ruchome i tymczasowe punkty sprzedaży środków spożywczych. Obiekty te posiadały decyzje właściwych terenowo PPIS zatwierdzające działalność w zakresie obrotu i produkcji środków spożywczych. Każdy podmiot produkujący

i wprowadzający do obrotu środki spożywcze spełniał wszystkie wymagania konieczne do zapewnienia właściwej jakości zdrowotnej, w tym właściwego stanu sanitarno – higienicznego, wyposażenia w urządzenia i sprzęt oraz stanu zdrowia osób biorących udział w obrocie. Zapewnione były odpowiednie warunki do przechowywania środków spożywczych, w tym nietrwałych mikrobiologicznie zapewniając im odpowiednie warunki chłodnicze oraz chroniąc je przed zanieczyszczeniem. Udostępnione były odpowiednie urządzenia do utrzymania właściwej higieny personelu. Zapewniono odpowiednią ilość wody pitnej. Wydzielone były kabiny ustępowe dla osób obsługujących punkty gastronomiczne z możliwością mycia i dezynfekcji rąk. W celu utrzymywania i monitorowania właściwych warunków termicznych środków spożywczych zapewniono dostęp do energii elektrycznej. Przedsiębiorcy prowadzili działalność zgodnie z opracowanymi i wdrożonymi procedurami zasad dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej wraz z zasadami systemu HACCP.

Podsumowanie i wnioski

1. Współpraca przedsiębiorców sektora spożywczego z przedstawicielami PPIS w Wałcu w rozwiązywaniu problemów stanowiła czynnik mobilizujący do poprawy stanu sanitarno – technicznego obiektów.
2. Przedsiębiorcy działają w oparciu o opracowane i wdrożone procedury systemu zapewnienia bezpieczeństwa żywności GHP, GMP, HACCP. Wdrożone procedury obejmują wszystkie niezbędne działania do przeprowadzenia przedmiotowej działalności. W wielu przypadkach było to efektem systematycznych i konsekwentnych kontroli pracowników PSSE.
3. Przedsiębiorcy stosują się do obowiązujących przepisów w zakresie prawa żywnościowego.
4. Wszystkie zakłady żywienia zbiorowego realizują ustawę o ochronie zdrowia przed następstwami palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych.
5. Występowanie niezgodności miało charakter przypadkowy.
6. Na rzecz zdrowia publicznego prowadzony był nadzór w ramach systemów wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach znajdujących się w obrocie.

HIGIENA PRACY

1. Nadzór bieżący nad zakładami pracy.

a. Tabela 1.1 Informacje dotyczące nadzorowanych zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia czynników szkodliwych dla zdrowia (NDS/NDN) wg PKD.

b. Tabela 1.2 Realizacja zadań wynikających z nadzoru bieżącego w oddziale/sekcji higieny pracy w powiecie Wałcz.

Informacje dodatkowe do tabeli 1.2 kolumna 3 - najczęściej stwierdzane uchybienia:

a. w zakresie ogólnych wymogów bhp:

- brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych w 11 zakładach,
- brak lub nieprawidłowa ocena ryzyka zawodowego w 7 zakładach,
- brak rejestru czynników szkodliwych lub kart badań i pomiarów w 1 zakładzie,
- niewłaściwy stan sanitarno higieniczny pomieszczeń socjalnych w 2 zakładach,
- niewłaściwy stan sanitarno higieniczny pomieszczeń pracy w 2 zakładach,
- brak programu działań organizacyjno - technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas i/lub drgania mechaniczne w 2 zakładach,
- brak wyznaczonych i przeszkolonych osób do udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej w 4 zakładach,
- brak opracowanych zasad przydziału odzieży, obuwia i środków ochrony indywidualnej w 6 zakładach,
- brak wywieszonych znaków nakazujących stosowanie środków ochrony indywidualnej w 1 zakładzie,
- brak oznakowania różnicy poziomów między pomieszczeniami w 2 zakładach,
- brak opracowanych instrukcji stanowiskowych w 1 zakładzie.

b. w zakresie substancji/preparatów chemicznych stwierdzono w 5 zakładach:

- braku opracowanej procedury na wypadek awarii z udziałem czynnika chemicznego - 2,
- braku spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin - 5,
- braku kart charakterystyki - 5,
- braku zapoznania pracowników z kartami charakterystyki - 5,
- braku instrukcji stanowiskowych w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin - 2.

c. w zakresie czynników biologicznych stwierdzono w 2 zakładach:

- braku oceny ryzyka zawodowego lub niewłaściwa - 1,
- braku rejestru pracowników - 1.

Informacje dodatkowe do tabeli 1.2 kolumna 6 - poprawa warunków pracy:

Nakazy i obowiązki nałożone decyzjami administracyjnymi dotyczyły:

- sporządzenia i wprowadzenia w życie programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas i/lub drgania mechaniczne w 2 zakładach,
- zapewnienia sprawnego działania kabiny natryskowej poprzez doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-technicznego w 1 zakładzie;
- doprowadzenia do właściwego stanu pomieszczenia i urządzenia higienicznosanitarne w 1 zakładzie:
 - a) usunąć zacieki i łuszczącą się farbę na suficie i ścianach przy natryskach w pomieszczeniu szatni;
 - b) zapewnić sprawne działanie dwóch kabin natryskowych poprzez uzupełnienie armatury sanitarnej;
 - c) usunąć w dwóch kabinach natryskowych zacieki i łuszczącą się farbę na suficie;

- oznakowania różnicy poziomów pomiędzy pomieszczeniami w 2 zakładach;
- zapewnienia wymiany powietrza wynikającą z potrzeb użytkowych i funkcji pomieszczenia do przechowywania substancji chemicznych i ich mieszanin w 1 zakładzie.

Informacje dodatkowe do tabeli 1.2 kolumna 7:

Nakazy i obowiązki nałożone decyzjami administracyjnymi dotyczyły:

- przedstawienia aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy - 22;
- zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy - 2;
- wykonania i udokumentowania lub zaktualizowania oceny ryzyka zawodowego i zapoznania z nią pracowników - 11;
- wykonania lub zaktualizowania rejestru badań i pomiarów czynników szkodliwych oraz kart badań i pomiarów - 2;
- zapewnienia kart charakterystyki stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin oraz zapoznania z nimi pracowników - 14;
- sporządzenia lub przedstawienia spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin - 5;
- zapewnienia prawidłowego systemu udzielania pierwszej pomocy - 4;
- zapewnienia lub uaktualnienia instrukcji / procedur i zapoznania z nimi pracowników - 5;
- zapewnienia właściwych pomieszczeń higieniczno sanitarnych pracownikom - 2;
- zapewnienia prawidłowego sposobu przechowywania substancji chemicznych i ich mieszanin - 1;
- zapewnienia prawidłowego przydziału i postępowania z odzieżą, obuwiem roboczym oraz środkami ochrony indywidualnej - 8;
- sporządzenia lub zaktualizowania rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych oraz rejestr prac narażających na działanie takich czynników - 1;
- sporządzenia i wprowadzenia w życie programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas i/lub drgania mechaniczne - 2;
- doprowadzenia do właściwego stanu technicznego ciągów komunikacyjnych - 2;
- przekazania do ZPWIS w Szczecinie informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym - 1.

2. Ocena narażenia na czynniki rakotwórcze lub mutagenne.

a. Tabela 2.1 Dane liczbowe z zakresu nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi z terenu powiatu Wałcz

3. Ocena narażenia na czynniki biologiczne.

a. Tabela 3.1. Dane liczbowe z zakresu nadzoru nad czynnikami biologicznymi na terenie powiatu Wałcz

4. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami oraz produktami biobójczymi.

a. Tabela 4.1. Substancje chemiczne i ich mieszaniny w powiecie Wałcz - wprowadzający do obrotu

b. Tabela 4.2. Substancje chemiczne i ich mieszaniny w powiecie Wałcz - stosujący

c. Tabela 4.3. Produkty biobójcze w powiecie Wałcz

5. Choroby zawodowe.

- a. Tabela 5.1 Choroby zawodowe w powiecie Wałcz

6. Środki zastępcze.

- a. Tabela 6.1 Środki zastępcze w powiecie Wałcz

Wyżej wymienione tabele znajdują się w pliku programu „Excel” w załączniku do sprawozdania.

Podsumowanie i wnioski

1. W zakresie nadzoru nad warunkami pracy pracodawcy nie zachowują częstotliwości wykonywania pomiarów środowiska pracy w zakresie czynników szkodliwych określonych przepisami.
2. Pracodawcy nie aktualizują spisu i kart charakterystyki stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin.

HIGIENA KOMUNALNA

SPRAWOZDANIE OPISOWE z powiatu waleckiego za rok 2019

1. Liczba załatwionych interwencji: 26

W roku 2019 r. przyjęto 26 wniosków o interwencję, z czego 2 interwencje były zasadne, 8 interwencji niezasadnych, zaś 15 przekazano zgodnie z kompetencjami, a 1 jest w trakcie realizacji. Interwencje zasadne dotyczyły:

- złego stanu sanitarno-higienicznego ustępu publicznego (nałożono MKK)
- złej jakości wody – wyczuwalny zapach chloru (nałożono MKK)

2. Liczba zamknięć / unieruchomień / wyłączeń z użytkowania obiektu lub jego części: 0

3. Charakterystyka obiektów – informacje uzupełniające do danych zawartych w tabelach Excel będących załącznikami do **druku MZ-46**:

3.1. Jakość wody przeznaczonej do spożycia

Zgodnie z „Harmonogramem pobierania próbek wody w wodociągach, na pływalniach i w zakresie badań wykonywanych na obecność bakterii z rodzaju *Legionella* na 2019 r.” na rok 2019 r. zaplanowano pobór 124 próbek wody do spożycia. Łącznie pobrano 209 próbek wody do badań. Zakwestionowano 37 próbek pod względem fizykochemicznym oraz 11 próbek pod względem mikrobiologicznym. Łącznie wydano 4 decyzje na brak przydatności wody do spożycia, 2 decyzje na warunkową przydatność wody do spożycia oraz wydano 4 decyzje zmieniające termin wykonania obowiązków dotyczących przekroczeń wskaźnikowych parametrów fizykochemicznych.

▪ Wodociągi o produkcji ≤ 100 [m³/d]

W ewidencji PPIS w Wałczu na liście wodociągów na koniec roku 2019 znajdowały się 32 wodociągi czynne. Przeprowadzono 32 kontrole urządzeń zaopatrujących w wodę, w wyniku których nieprawidłowości nie stwierdzono.

Kontrolę jakości wody przeprowadzono we wszystkich nadzorowanych wodociągach. W ramach nadzoru sanitarnego pobrano 152 próbki wody do badań, z czego zakwestionowano:

- ✓ 31 próbek pod względem fizyko-chemicznym (mętność, mangan, żelazo, zapach, chlor). Wydano decyzję na warunkową przydatność wody do spożycia dotyczącą wodociągu Witankowo. W pozostałych przypadkach w związku z przekroczeniami wydano 3 upomnienia, 2 tytuły wykonawcze oraz 4 postanowienia o nałożeniu grzywny.
- ✓ 9 próbek pod względem mikrobiologicznym (bakterie grupy coli). Wydano 3 decyzje na brak przydatności wody do spożycia pochodzącej z wodociągu Nakielno, Maczno i Płociczno, które zostały wyegzekwowane. Podejmowane przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne działania naprawcze polegały na płukaniu i dezynfekcji studni oraz całej sieci przy użyciu podchlorynu sodu.

W 2019 r. wydano 2 decyzje zmieniające termin wykonania obowiązków dotyczących warunkowej jakości wody do spożycia pochodzącej z wodociągu w Czechyniu w celu gruntownego przepłukania sieci wodociągowej oraz realizacja budowy nowego ujęcia

w Czechyniu, jak również pochodzącej z wodociągu w Łąkach ze względu potrzebę wypracowania złoża odmanganiającego oraz gruntownego przepłukania sieci wodociągowej w celu usunięcia zalegających złogów manganu w rurach

▪ Wodociągi o produkcji 101-1000 [m³/d]

W ewidencji PPIS w Wałczu na liście wodociągów znajdowało się 7 wodociągów czynnych. Przeprowadzono 8 kontrole urządzeń zaopatrujących w wodę, w wyniku których nieprawidłowości nie stwierdzono. Skontrolowano jakość wody we wszystkich nadzorowanych wodociągach w tej grupie.

W ramach nadzoru sanitarnego pobrano 34 próbki wody do badań, z czego zakwestionowano 3 próbki pod względem fizyko-chemicznym (mangan) dotyczące wodociągu, w którym w toczyło się postępowanie. W związku z powyższym wydano upomnienie.

Wydano 2 decyzje zmieniające termin wykonania obowiązków z wodociągu Golce z uwagi na czas potrzebny na wypracowanie się złoża filtracyjnego.

▪ Wodociągi o wydajności 1001-10000 [m³/d]

W ewidencji znajdował się 1 wodociąg, w którym jakość wody kontrolowano zgodnie z harmonogramem poboru próbek wody. Przeprowadzono 1 kontrolę urządzeń zaopatrujących w wodę, nieprawidłowości nie stwierdzono.

W ramach nadzoru sanitarnego pobrano 9 próbek wody do badań- jakość wody była niekwestionowana.

▪ Inne podmioty zaopatrujące w wodę

W ewidencji znajdowały się 4 podmioty zaopatrujące w wodę: 1 podmiot który nie prowadzi zbiorowego zaopatrzenia w wodę, ale produkuje wodę na własne potrzeby oraz 3 podmioty działające na rynku spożywczym używające wodę pochodzącą z własnego ujęcia do celów produkcyjnych oraz socjalno-bytowych pracowników włączone do ewidencji w roku bieżącym.

W ramach nadzoru sanitarnego pobrano 14 próbek wody do badań. Zakwestionowano 2 próbki pod względem mikrobiologicznym- bakterie grupy coli, wydając decyzję administracyjną, która została wyegzekwowana. Ze względu na przekroczenie fizykochemiczne (mangan) w 3 próbkach wydano decyzję na warunkową przydatność wody do spożycia pochodzącą z ujęcia własnego.

Tabela 10. Działalność represyjno-kontrolna (decyzje)

Stan techniczny	Jakość wody	Inne (umorzenie postępowania, uchylające, zmieniające)	Decyzje-rachunki
0	6	7	6 (2417,52 zł)

3.2. Pływalnie i baseny

W ewidencji znajduje się 1 pływalnia kryta. W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody pobrano do badań **8** próbek wody, trzy z niecek basenowych, cztery z systemów cyrkulacji oraz jedną próbkę wody doprowadzonej do basenu. Jakość wody nie była

kwestionowana. Ponadto podczas przeprowadzonej kontroli sanitarnej stwierdzono, iż stan sanitarno-techniczny obiektu nie budził zastrzeżeń.

3.3 Kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpieli

Na terenie powiatu wałeckiego zostały zorganizowane 2 kąpieliska

- kąpielisko nr 1 na j. Raduń przy ul. Chłodnej 12 w Wałczu,
- kąpielisko nr 2 na j. Zamkowym przy ul. Bydgoskiej w Wałczu,

Organizatorzy kąpielisk w ramach kontroli wewnętrznej pobrali łącznie 6 próbek wody do badań oraz PPIS w Wałczu pobrał 2 próbki. Wydano łącznie 8 ocen o przydatności wody do kąpieli.

W sezonie letnim zostało zorganizowanych 5 miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli. Organizatorzy w ramach prowadzonej kontroli wewnętrznej pobrali do badań próbki wody przed rozpoczęciem jak i w trakcie sezonu kąpielowego. Jakość wody nie była kwestionowana.

Oba kąpieliska oraz 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli zostały skontrolowane pod względem wymagań sanitarno-higienicznych. Przeprowadzone kontrole plaż, nie wykazały nieprawidłowości.

3.4 Stan sanitarny obiektów (krótki opis występującego złego stanu higienicznosanitarnego i technicznego – w jakim zakresie i podjętych działań PIS)

Do grupy obiektów użyteczności publicznej, w których przeprowadzono 225 kontroli sanitarnych wchodzi:

- ustępy publiczne – 4 kontrole,
- ustępy ogólnodostępne – 6 kontroli,
- inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej – 3 kontrole
- obiekty hotelarskie i inne obiekty, w których są świadczone usługi hotelarskie (hotele, hotele niekategoryzowane, ośrodki wczasowe, pokoje do wynajęcia, gospodarstwa agroturystyczne, kempingi, pola namiotowe) – 35 kontroli,
- zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej oraz świadczących łącznie powyższe usługi - 61 kontroli,
- dworzec autobusowy – 1 kontrola,
- cmentarze i kaplice cmentarne – 4 kontrole,
- zakłady pogrzebowe – 12 kontroli,
- pływalnia – 1 kontrola,
- obiekty sportowe - 4 kontrole,
- piaskownice – 27 kontroli,
- obiekty kulturalne – 7 kontroli,
- środki transportu osobowego - 4 kontrole - dokonano oceny stanu sanitarnego 24 autobusów,
- apteki – 5 kontrole,
- inne obiekty użyteczności publicznej tj. place targowe, sklepy zielarskie, pralnie, składowisko odpadów – 6 kontroli,
- ujęcia wody – 42 kontrole,
- kąpieliska – 2 kontrole
- miejsca wykorzystywane do kąpieli – 1 kontrola.

Podczas kontroli interwencyjnej w jednym z ustępów publicznych stwierdzono zły stan sanitarno-higieniczny z uwagi na niedziałające spłuczki i zapchane pisuary, tj. brudne podłogi i armaturę, w związku z czym nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego w wysokości 200 zł.

W jednym obiekcie kulturalny tj. kinie stwierdzono zły stan techniczny tj. zniszczoną armaturę w toalecie oraz glazurę na ścianach w toaletach, zniszczone płytki na podłodze w toaletach, zniszczoną boazerię w sali widowiskowej i na balkonie, zniszczone fotele na sali widowiskowej i na balkonie, w związku z czym wszczęto postępowanie administracyjne i wydano decyzję nakazową z terminem realizacji do 31.07.2019 r. Decyzja została zmieniona z nowym terminem realizacji do dnia 03.09.2020 r.

Ponadto w jednym z obiektów hoteli niekategoryzowanych, tj. w internacie sportowym z uwagi na magazynowanie bielizny brudnej w magazynie bielizny czystej nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego w wysokości 300,00 zł. Brak miejsca do przechowywania środków i sprzętu do utrzymywania czystości, stwierdzono ponadto duże łuszczące się fragmenty farby w dwóch budynkach należących do COS-OPO w Wałczu, w jednym z magazynów bielizny czystej stwierdzono zacieki na suficie. w związku z powyższym wszczęto postępowanie administracyjne oraz wydano decyzję administracyjną z terminem realizacji części obowiązków do 30.11.2019 r. oraz pozostałych do 29.08.2020 r. Kontrola sanitarna przeprowadzona w grudniu wykazała wykonanie obowiązków wynikających z niniejszej decyzji, które miały termin realizacji do 30.11.2019 r.

W pozostałych kontrolowanych obiektach stan sanitarno-higieniczny nie budził zastrzeżeń.

W omawianym okresie wydano również 9 decyzji zmieniających termin wykonania obowiązków, w tym 1 dotyczącą cmentarza komunalnego, 1 dotyczącą dziennego domu pomocy oraz 6 dotyczące ustępów publicznych oraz 1 dotyczącą kina

4. Cmentarze i zakłady pogrzebowe w kontekście nadzoru nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi

W 2019 r. przeprowadzono 4 kontrole cmentarzy oraz 12 kontroli zakładów pogrzebowych - nieprawidłowości nie stwierdzono.

Przeprowadzono 51 kontroli podczas wykonywanych ekshumacji przez zakłady pogrzebowe. Warunki sanitarne nie budziły zastrzeżeń. Pracownicy byli zabezpieczeni w odzież ochronną, środki dezynfekcyjne. Transport szczątków odbywał się z zachowaniem właściwych warunków sanitarnych wymaganych dla transportu zwłok i szczątków ludzkich. Ponadto przeprowadzono 4 kontrole środków transportu do przewozu zwłok. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Tabela 11 Dane dot. ekshumacji

Lp	Liczba cmentarzy ogółem	Ogółem l. decyzji dot. ekshumacji	Liczba decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji	Liczba decyzji niezezwalających na przeprowadzenie ekshumacji	Liczba przeprowadzonych ekshumacji	Liczba ekshumacji z udziałem pracowników PIS	Liczba wstrzymanych ekshumacji i powodów ich wstrzymania
1.	36	139	139	0	108	51	0

Tabela 12 Dane dot. zakładów pogrzebowych

Lp.	Nazwa zakładu pogrzebowego / domu przedpogrzebowego	Liczba chłodzi	Liczba miejsc w chłodni	Czy zakł./dom posiada wszystkie wymagane pomieszczenia	Czy zachowana jest funkcjonalność pomieszczeń	Liczba specjalistycznych środków transportu przeznaczonych do przewozu zwłok i szczątków jakim dysponuje zakład / dom
1.	ZP „Cheron”, Ryszard Simiński, 78-600 Wałcz, Al. Zd. Wału Pom. 7	1	4	Tak	Tak	2
2.	ZUP „Nekrolog”, Krzysztof Kargol, 78-600 Wałcz, ul. Kilińszczaków 72	2	7	Tak	Tak	2
3.	ZGK – Usługi Pogrzebowe Chrząstkowo, Wałcz, ul. Północna 1	1	6	Tak	Tak	1
4.	ZP „Kalia” Adriana Glazińska, 78-600 Wałcz, ul. Nowomiejska 32	1	3	Tak	Tak	1
5.	Usługi Pogrzebowe, Zbigniew Tymecki, 78-630 Człopa, ul. Kopernika 1	0	0	Tak*	Tak*	2
6.	Usługi Pogrzebowe JAN-POL, Beata Polaków Anna Działok s.c., 78-650 Mirosławiec, ul. Leśna 16	0	0	Tak*	Tak*	1

* Obiekty świadczące usługi pogrzebowe ograniczające się do przewozu zwłok do kaplicy cmentarnej oraz pochówku (bez mycia ciał)

Dane dot. sprowadzenia zwłok z zagranicy i przewozu zwłok poza granice RP:

- liczba wydanych postanowień na sprowadzenie zwłok z zagranicy- 8
- liczba wydanych decyzji na wywóz zwłok poza granice RP - 2

5. Szpitale

Sekcja higieny komunalnej nie kontrolowała tej grupy obiektów, ponieważ na terenie powiatu wałeckiego nie ma szpitali będących pod nadzorem PSSE w Wałczu.

6. Liczba i zabezpieczenie imprez masowych 8, z uwzględnieniem następujących informacji:

- ogólna liczba wniosków, które wpłynęły do PPIS na zabezpieczenie imprez masowych: 8,
- ogólna liczba wydanych pozytywnych opinii na zorganizowanie imprez masowych z wyszczególnieniem wnioskodawców, rodzaju imprezy, w tym meczów piłki nożnej: 8

Tabela 13 Dane dotyczące imprez masowych

Lp.	Organizator imprezy	Nazwa i data	Rodzaj imprezy masowej
1.	Starostwo Powiatowe w Wałczu, ul. Dąbrowskiego 17, 78-600 Wałcz	„Międzynarodowa Plenerowa Majówka w Wałczu” dnia 03.05.2019 r	artystyczno-rozrywkowa

2.	Wójt Gminy Wałcz, ul. Dąbrowskiego 8, 78-600 Wałcz	„Koncert Powitanie lata ” dnia 22.06.2019 r	artystyczno- rozrywkowa
3.	Ośrodek Kultury w Mirosławcu ul. Parkowa 1	<i>Festiwal Żubra 2019</i> w dniach 5- 7.07.2019 r.	artystyczno- rozrywkowa
4.	Wałeckie Centrum Kultury w Wałczu Plac Zesłańców Sybiru 3	<i>Festiwal dwóch jezior</i> w dniach 13-14.07.2019 r.	artystyczno- rozrywkowa
5.	Dom Kultury w Człopie ul. Strzelecka 1	„Dni Człopy” w dniu 20.07.2019 r.	artystyczno- rozrywkowa
6.	Gminny Ośrodek Kultury w Tucznie ul. Wolności 26A	„Dni Tuczna” w dniu 20.07.2019 r.	artystyczno- rozrywkowa
7.	Wałeckie Centrum Kultury w Wałczu Plac Zesłańców Sybiru 3	„Pożegnanie Lata” dnia 31.08.2019 r.	artystyczno- rozrywkowa
8.	Ośrodek Kultury w Mirosławcu ul. Parkowa 1	Dożynki powiatowo-gminne w dniu 14.09.2019 r.	artystyczno- rozrywkowa

– ogólna liczba wydanych negatywnych opinii na zorganizowanie imprez masowych z wyszczególnieniem: wnioskodawców, rodzaju imprezy, w tym meczów piłki nożnej oraz przyczyn negatywnych opinii: 0.

Skontrolowano 7 imprez pod względem wymagań sanitarno-higienicznych, nieprawidłowości nie stwierdzono.

7. Inne informacje o podjętych działaniach i przedsięwzięciach

– współpraca z innymi pionami PSSE / WSSE (w jakim zakresie - liczba wspólnych kontroli – kompleksowych, problemowych, współdziałanie w innych przedsięwzięciach, itp.) - nie podejmowano

– współpraca z instytucjami, podmiotami etc. (w jakim zakresie - efekty), - nie podejmowano

– współpraca z mediami (RTV, prasa): nie podejmowano

8. Krótkie podsumowanie – wnioski.

- Przeprowadzone w 2019 r. przez Sekcję Higieny Komunalnej kontrole stanu sanitarno-higienicznego i technicznego obiektów użyteczności publicznej i urządzeń wodociągowych wykazały nieprawidłowości w 2 obiektach: kulturalnym-kinie oraz świadczącym usługi noclegowe, w związku z czym wszczęto postępowanie administracyjne i wydano decyzję nakazowe. Ponadto nałożono 1 grzywnę w drodze mandatu karnego z uwagi na zły stan sanitarno-higieniczny ustępu publicznego. W pozostałych obiektach stan sanitarno-higieniczny utrzymany był bez zastrzeżeń.
- W 2019 r. do ewidencji obiektów włączono 3 podmioty działające na rynku spożywczym używające wodę pochodzącą z własnego ujęcia do celów produkcyjnych oraz socjalno-bytowych pracowników.

3. Na podstawie prowadzonego monitoringu jakości wody najwięcej próbek wody zakwestionowano w grupie wodociągów o najniższej dobowej produkcji wody tj. $\leq 100 \text{ m}^3/\text{d}$.
4. W wyniku prowadzonego postępowania administracyjnego przez PPIS w Wałczu oraz podjętych działań naprawczych przez przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne jakość wody ulegała poprawie.
5. Na dzień 31.12.2019 r. 2 wodociągi dostarczają wodę o warunkowej przydatności wody do spożycia oraz 1 pomiot działający na rynku spożywczym dostarcza wodę z ujęcia własnego o warunkowej przydatności wody do spożycia.

HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

1. Nadzór sanitarny nad placówkami nauczania i wychowania.

W 2019 r. nadzorem objęto ogółem **156** placówek, w tym:

- Ilość placówek stałych – **45**, w tym **1** placówka – wewnętrzny plac zabaw
- Ilość placówek wypoczynku zimowego – **21**
- Ilość placówek wypoczynku letniego – **90**

Ogółem przeprowadzono **119** kontroli.

Liczba dzieci i młodzieży w skontrolowanych placówkach – **7020**

Podczas sprawowania nadzoru sanitarnego nad warunkami nauczania w placówkach oświatowo - wychowawczych stwierdza się ich znaczną poprawę. Poprawiają się warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach z uwagi na poprawę standardów wyposażenia i stanu technicznego budynków. W wszystkich placówkach szkolnych przeprowadzono remonty oraz malowanie pomieszczeń dydaktycznych, szatni, korytarzy, toalet, bloku sportowego w celu poprawy bieżącego stanu sanitarno – higienicznego.

W porównaniu do ubiegłego roku zwiększyła się liczba placówek, w których przeprowadzono prace remontowo – przygotowawcze.

2. Higiena procesu nauczania.

Ocenę prowadzono w oparciu o wyniki kontroli warunków procesów nauczania w szkołach tj.: umeblowania pomieszczeń do nauki, rozkładów zajęć oraz obciążenia uczniów ciężarem tornistrów.

W 2019 r. podlegało ocenie:

- dostosowanie mebli do wzrostu uczniów dokonano w 10 placówkach w 24 oddziałach, ogółem oceniono stanowisk 415, w tym:
 - mebli szkolnych do wzrostu uczniów w 5 placówkach w 12 oddziałach, stanowisk - 192,
 - mebli przedszkolnych do wzrostu przedszkolaków w 5 placówkach w 12 oddziałach, stanowisk - 223,

Z wykonanych opracowań pomiarów wynikało, że uczniowie i przedszkolaki korzystali z mebli dostosowanych do zasad ergonomii;

- dzienne plany lekcji oceniono w 16 szkołach podstawowych w 119 oddziałach. Nie stwierdzono niezgodności tygodniowego rozkładu zajęć z zasadami higieny.
- obciążenia uczniów ciężarem tornistrów:

dokonano 316 pomiarów, połączonych z ustaleniem współczynnika masy ciała dziecka do wagi tornistra. Pomiarzy przeprowadzono w 2 szkołach podstawowych: miejskiej i wiejskiej. Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego waga tornistra nie powinna przekraczać 10 do 15% masy ciała ucznia.

Wyniki przeprowadzonego badania w szkole wiejskiej pokazują, że na 91 przebadanych uczniów obciążenie tornistrem zgodnie z wytycznymi dotyczy 81 uczniów, natomiast pozostali uczniowie tj. 10 posiadali za ciężkie tornistry (przy 15%). Najcięższy tornister ważył 6,0 kg, a współczynnik masy ciała ucznia do wagi tornistra wynosił - 24,3 %.

Z kolei wyniki przeprowadzonego badania w szkole miejskiej pokazują, że na 225 przebadanych uczniów obciążenie tornistrem zgodnie z wytycznymi dotyczyło 173 uczniów, natomiast pozostali uczniowie tj. 52 posiadali za ciężkie tornistry (przy 15 %). Najcięższy tornister ważył 7.5 kg, a współczynnik masy ciała ucznia do wagi tornistra wynosił - 21,4 %.

Przeprowadzono zajęcia edukacyjne dotyczące prawidłowego użytkowania tornistrów. Omówiono zalecenia dotyczące właściwego wyboru tornistra oraz wskazano jak prawidłowo

zapakować i kontrolować jego właściwe użytkowanie. Wystosowano do dyrektorów szkół opracowanie zbiorcze oceny obciążenia uczniów z przeprowadzonych pomiarów.

3. Nadzór nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży.

W 2019 roku prowadzono nadzór nad zimowym i letnim wypoczynkiem dzieci i młodzieży.

- W okresie ferii zimowych na terenie działania PSSE Wałcz skontrolowano 11 wypoczynków, z których skorzystało ogółem 434 dzieci i młodzieży, w tym:
 - 2 wypoczynki w miejscu zamieszkania, z którym skorzystało 125 dzieci i młodzieży;
 - 6 wypoczynków w formie wyjazdowej, na których wypoczywało 168 uczestników;
 - 3 wypoczynki w obiektach sezonowych, na którym wypoczywało 141 uczestników.
- W okresie letniego wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie powiatu skontrolowano 48 wypoczynków, na których wypoczywało ogółem 2759 uczestników, w tym:
 - 17 obozów pod namiotami - wypoczywało 1451 uczestników;
 - 4 półkolonie w miejscu zamieszkania, z których skorzystało 171 dzieci;
 - 27 innych obozów oraz form wyjazdowych - wypoczywało 1137 uczestników.

Podczas kontroli w/w wypoczynków nie stwierdzono nieprawidłowości natury sanitarnej. Nie wystąpiły ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową. Obozy dostosowane były i funkcjonowały zgodnie z wytycznymi GIS oraz przepisami prawa żywnościowego. Podczas kontroli prowadzone były działania edukacyjne (instruktaże, pogadanki) w zakresie profilaktyki zdrowotnej, w tym chorób zakaźnych.

Umieszczono na stronie internetowej PSSE informację skierowaną do organizatorów wypoczynku dla dzieci i młodzieży w sprawie podjęcia działań, w celu zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach wypoczynku i rekreacji.

Organizatorzy kontrolowanych placówek wypoczynku prawidłowo przygotowali placówki do prowadzenia wypoczynku dzieci i młodzieży, dbając o to, aby wypoczynek przebiegał bezpiecznie i we właściwych warunkach sanitarno – technicznych, stosując się do wymogów określonych przepisami.

4. Działalność pokontrolna w placówkach nauczania i wychowania i opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.

Ogółem wydano 4 decyzje, w tym:

- 1 decyzję administracyjną na doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno – technicznego pomieszczenia szkoły podstawowej tj.:
 - sufit w korytarzu komunikacyjnym,
- 1 decyzję administracyjną zmieniającą termin.
- 2 decyzje w formie opinii sanitarnych na żłobki.

Decyzje administracyjne zostały wyegzekwowane.

5. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach.

Stan infrastruktury szkół do realizacji zajęć z wychowania fizycznego jest bardzo zróżnicowany. Na terenie powiatu w ubiegłym roku funkcjonowało 12 pełnowymiarowych sal gimnastycznych, z pełnym zapleczem pomocniczym (szatnie, sanitariaty i magazynki sprzętu), które służą do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach:

- 11 w szkołach podstawowych,
- 1 w szkole wyższej.

Jedna placówka - szkoła policealna nie posiada infrastruktury do prowadzenia zajęć WF, program szkolny nie obejmuje zajęć z WF. Słuchacze studium realizują zajęcia sportowe na basenie w ośrodku sportowym.

Pozostałe szkoły z terenu powiatu wałeckiego posiadają małe sale niepełnowymiarowe (zastępcze) i boiska sportowe.

Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących stanu sanitarno-technicznego sal gimnastycznych, zaplecza i sprzętu sportowego.

Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w porównaniu do roku ubiegłego nie uległa zmianie.

6. Warunki do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania.

Wszystkie szkoły i placówki zapewniły pomieszczenia sanitarne na każdej kondygnacji, wentylowane, osobne dla dziewcząt i chłopców, utrzymane w czystości. Stan techniczny urządzeń sanitarnych nie budził zastrzeżeń. Zapewnione były właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej (bieżąca ciepła woda, mydło w dozownikach, suszarki lub ręczniki do rąk, papier toaletowy w kabinach WC).

W 2019 r. nie odnotowano placówek, w których występuje ponadnormatywna liczba uczniów na urządzenie ustępowe wg. standardów dostępności.

7. Obsada kadrowa pionu Higieny Dzieci i Młodzieży i liczba placówek objętych nadzorem.

Na stanowisku pracy d.s. higieny dzieci i młodzieży zatrudniona jest 1 osoba, młodszy asystent.

Liczba placówek będących pod nadzorem ogółem 156, w tym:

- placówki stałe – 45, w tym 1 placówka – wewnętrzny plac zabaw
- placówki wypoczynku zimowego – 21
- placówki wypoczynku letniego – 90

8. Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach

W 17 szkołach podstawowych funkcjonowało 7 gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej oraz w 10 szkołach zapewniono opiekę w pomieszczeniach zastępczych na terenie placówki. W szkole policealnej profilaktyka zdrowotna była świadczona poza terenem placówki.

9. Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach

W 12 szkołach podstawowych stwierdzono posiadanie substancji chemicznych i ich mieszaniny. Placówki posiadały aktualne spisy znajdujących się na stanie niebezpiecznych substancji chemicznych. Niebezpieczne substancje chemiczne posiadały karty charakterystyki i przechowywane były w zamkniętym oznakowanym pomieszczeniu, przystosowanym do tego celu. W pracowniach zapewniono bieżącą wodę oraz apteczkę pierwszej pomocy wraz z instrukcją.

10. Ocena warunków sanitarno-higienicznych w żłobkach

Na terenie działalności tutejszej Stacji funkcjonują 4 żłobki, w tym 2 rozpoczęły działalność w roku sprawozdawczym. Do żłobków uczęszczało 31 dzieci. Placówki posiadają pozytywną opinię sanitarną PIS. Nieprawidłowości w bieżącym stanie sanitarno - higienicznym oraz w stanie technicznym podczas kontroli przeprowadzonych w placówkach nie stwierdzono.

11. Ochrona placów zabaw/terenów rekreacyjnych/terenów sportowych przed zanieczyszczeniem odchodami zwierzęcymi.

Na 95 ogółem skontrolowanych placówek:

- 23 posiadało plac zabaw/teren rekreacyjny,
- 72 plac zabaw i/lub teren rekreacyjny oraz teren sportowy.

We wszystkich placówkach stwierdzono prawidłową ochronę terenów przed zanieczyszczeniem odchodami zwierzęcymi. Piasek w piaskownicach regularnie był wymieniany.

12. Ocena warunków sanitarno-higienicznych dla dzieci 6-letnich w tzw. oddziałach „zerowych” w placówkach oświatowych.

Według ewidencji w 2019 roku funkcjonowało 23 samodzielne oddziały „zerowe”, w tym:

- 10 w przedszkolach,
- 13 w szkołach podstawowych.

Ponadto stwierdzono brak w 10 placówkach oddziałów „zerowych”, w tym:

- w 6 w przedszkolach,
- w 4 szkołach podstawowych.

Wszystkie oddziały „zerowe” posiadały właściwą infrastrukturę i wyposażenie pomieszczeń. Do oddziałów „zerowych” uczęszczało w roku szkolnym 2018/2019 ogółem 477 dzieci.

13. Prowadzenie dożywiania w szkołach.

Ogółem w placówkach funkcjonują 4 stołówki, które wydają obiady dla uczniów szkół podstawowych. Pozostałe szkoły prowadzi dożywianie posiłkiem ciepłym dowożonym z innych stołówek pozaszkolnych. Ogółem 17 szkół prowadzi wydawanie ciepłych posiłków w tym:

- pełne obiady wydaje 14 szkół, a korzystało z nich 1332 uczniów,
- posiłki jednodaniowe wydają 3 szkoły, korzystało 194 uczniów.

Z posiłków dofinansowanych korzystało ogółem 493 uczniów szkół podstawowych.

W programie „Program dla szkół mleko, owoce i warzywa w szkole” uczestniczyło 17 szkół, korzystało 2554 uczniów.

W wielu szkołach zainstalowane są „poidelka” do korzystania przez uczniów z wody wodociągowej.

14. MZ-45. Sprawozdanie o działalności kontrolno – represyjnej

Wyszczególnienie	Badania ogółem	Wykonane oznaczenia			liczba pobranych próbek	kontrole	Decyzje					Postanowienia	Tytuły wykonawcze	Wnioski o ukaranie	Akty oskarżenia	Nalożone mandaty	Kwota nałożonych mandatów w złotych	Nalożone kary pieniężne	Kwota nałożonych kar pieniężnych w złotych	
		chemiczne	fizyczne	mikrobiologiczne			wydane w I instancji													
							przez PPIS i PGIS		przez PWIS		wydane w II instancji przez PWIS									
							merytoryczne	płatnicze												
0	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
higiena dzieci i młodzieży	731	0	731	0	0	119	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Podsumowanie i wnioski

1. Na terenie powiatu stwierdza się: poprawę warunków nauczania i wychowania w placówkach oświatowych i wychowawczych w zakresie stanu sanitarno – technicznego, co było konsekwencją przeprowadzonych bieżących prac remontowych, napraw. Wzrósł także standard jakości wyposażenia placówek.
2. Kontrole wypoczynku przyczyniają się do zapewnienia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży uczestniczących w różnych formach letniego i zimowego wypoczynku. Organizatorzy wypoczynku dzieci i młodzieży, zapewnili bezpieczny przebieg wypoczynku gwarantując właściwe warunki sanitarno – techniczne.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

1. W roku 2019 wydano 14 opinii sanitarnych dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego - art. 56 ust. 1 pkt 2 ustawy *Prawo budowlane*. Nie wydano żadnej decyzji wnoszącej sprzeciw w sprawie przystąpienia do użytkowania obiektu budowlanego.
2. W roku sprawozdawczym uzgodniono 2 projekty budowlane pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych – art. 32 ust. 1 pkt 2 ustawy *Prawo budowlane*.
3. Przeprowadzono łącznie 14 kontroli.
4. Wydano: 15 opinii w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym:
 - 8 opinii w ramach uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania – art. 53 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*),
 - 7 opinii w ramach oceny projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko – art. 54 ust. 1 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.
Nie wydano żadnej opinii odnośnie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.
5. Wydano 24 stanowisk w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, w tym:
 - 18 opinii w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko – art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*,
 - 3 postanowienia o odmowie wydania opinii w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, w związku z niewłaściwą kwalifikacją przedsięwzięcia,
 - 3 opinie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – art. 77 ust. 1 pkt 2 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*
Nie wydano żadnej opinii w ramach przeprowadzonych ponownych ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko.
6. Na terenie powiatu wałeckiego w roku sprawozdawczym uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania 5 szczególnych obiektów budowlanych:
 - rozbudowanej hali produkcyjno-magazynowej oraz rozbudowanego budynku socjalno-technicznego, wykonanych w ramach rozbudowy istniejącego zakładu produkcyjnego maszyn i przyczep rolniczych oraz konstrukcji stalowych z infrastrukturą, BBC Sp. z o.o., Chojnica 3, 78-650 Mirosławiec, dz. nr 32/12 i 32/13, obręb Mirosławiec 0034, jednostka ewidencyjna Mirosławiec Obszar Wiejski,
 - przebudowanego budynku przedszkola wraz z zaadaptowanymi pomieszczeniami na potrzeby żłobka w ramach Publicznego Przedszkola nr 6 w Wałczu, ul. Aleja Tysiąclecia 21, 78-600 Wałcz, działki nr 3073/2, 3077/2, obręb 0001 Wałcz, jednostka ewidencyjna Wałcz – Miasto,
 - rozbudowanej, przebudowanej oraz objętej zmianą sposobu użytkowania istniejącej części biurowo-socjalnej (komunikacji, szatni i pomieszczeń pomocy medycznej) na pomieszczenia działu rozwoju (biuro, kuchnię, przechowalnię, pracownię

sensoryki) w Zakładzie produkcyjnym – Tuczno, ul. Kaszubska 2, działka oznaczona numerem geodezyjnym 17/2, jednostka ewidencyjna Tuczno – Miasto, obręb Tuczno nr 109,

- rozbudowanego i przebudowanego budynku zaplecza boiska sportowego z instalacjami wewnętrznymi: elektryczną, kanalizacji sanitarnej, zimnej i ciepłej wody użytkowej, grzewczą c.o., wentylacji mechanicznej i gazowej w miejscowości Mirosławiec, ul. Parkowa, działki o nr 204, 203, obręb 0001 Mirosławiec,
 - rozbudowanego budynku produkcyjnego o magazyn środków myjących wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, Łowicz Wałęcki, obręb 0035, jednostka ewidencyjna Mirosławiec – Obszar Wiejski, działka oznaczona numerem geodezyjnym 16/2.
7. W ramach zadań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego ponad w/w czynności: wydano 19 decyzji płatniczych.

Wnioski:

- zaobserwowano taką ilość składanych wniosków dotyczących uzgodnień pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dokumentacji projektowych budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych (2),
- na takim samym poziomie utrzymała się liczba kontroli przeprowadzanych w związku z zakończeniem prac budowlanych i przystąpieniem do użytkowania obiektów budowlanych (14),
- na takim samym poziomie utrzymała się liczba zajętych stanowisk w związku z wnioskami dotyczącymi określenia potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (21), jednakże w przypadku 3 inwestycji wydano stanowiska odmawiające wydania opinii,
- na takim samym poziomie utrzymała się liczba spraw związanych z wydaniem opinii przed uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, dot. raportu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko (3),
- wzrosła liczba opinii stwierdzających w ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałczu, potrzebę sporządzania raportów ich oddziaływania na środowisko (5/2),
- wzrosła ilość spraw związanych z opinią dla projektów dokumentów planistycznych wraz z ich prognozą oddziaływania na środowisko (7/6) oraz liczba opinii określających stopień i zakres informacji w prognozie oddziaływania na środowisko (8/5).

OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA NA TERENIE Powiatu wałeckiego

W roku 2019 roku pion Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia, Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu wałeckiego realizował zadania ukierunkowane głównie na realizację programów edukacyjnych i kampanii społecznych w obszarze promocji zdrowia i profilaktyki chorób, inicjowanie zadań w zakresie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia zgodnie z aktualną sytuacją epidemiologiczną oraz potrzebami społeczeństwa, nawiązywanie współpracy w zakresie realizacji zadań ze szczególnym uwzględnieniem władz lokalnych i organizacji pozarządowych, realizujących zadania w zakresie ochrony zdrowia.

I. Główne programy prozdrowotne realizowane na terenie powiatu:

1. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce

- *Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas IV szkół podstawowych, ich rodziców i opiekunów pt. „Bieg po zdrowie”*

Zasięg w roku szkolnym 2018/2019: **ogółem** uczestniczyło 8 szkół podstawowych w powiecie, w których edukacją objęto 268 uczniów z 13 klas IV; w omawianej edycji programu uczestniczyło również 182 rodziców dzieci;

Wybrane działanie: w ramach wzmocnienia działań programowych PSSE w Wałczu zorganizowała stoisko edukacyjne dla uczestników Majówki Starostwa Powiatowego i Urzędu Miasta w Wałczu. Informowano osoby zainteresowane o celach i założeniach programu. Udostępniono również foldery programowe oraz fiszki edukacyjne;

Zasięg w roku szkolnym 2019/2020 – do realizacji programu przystąpiło 7 placówek.

2. Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”.

Zasięg w roku szkolnym 2018/2019: **ogółem** uczestniczyło 17 szkół podstawowych w powiecie, w których edukacją objęto ogółem 1903 uczniów klas V, VI, VII i VIII szkół podstawowych i klasa III gimnazjum oraz 111 nauczycieli – koordynatorów, realizatorów programu; dodatkowo sporadycznie w programie uczestniczyło ogółem 348 uczniów; w omawianej edycji programu uczestniczyło ogółem 741 rodziców uczniów realizujących program;

Wybrane działanie: W ramach wzmocnienia działań programowych PSSE w Wałczu zorganizowała stoisko edukacyjne dla uczestników Majówki Starostwa Powiatowego i Urzędu Miasta w Wałczu. Informowano osoby zainteresowane o celach i założeniach programu; udostępniono również broszury dla rodziców;

Zasięg w roku szkolnym 2019/2020 – do realizacji programu przystąpiło 15 placówek.

3. „Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV”.

Mierniki półrocze 2019: **ogółem** 110 odbiorców;

Wybrane działanie: w celu wzmocnienia działań zorganizowano szkolny konkurs wiedzy o HIV/AIDS dla chętnych uczniów ZS Nr 4 RCKU w Wałczu – uczestniczyło 29 uczniów; dyplomy i nagrody dla laureatów konkursu zapewnił Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wałczu; opracowywano ogółem 7 pism intencyjnych, które skierowano do 78 odbiorców (samorządy, POZ, szkoły).

4. Program „Ars, czyli jak dbać o miłość”

Zasięg w roku szkolnym 2018/2019: **ogółem** program realizowany był w 3 szkołach średnich, w których edukacją objęto 122 uczniów ; w omawianej edycji programu uczestniczyło ogółem 25 rodziców uczniów realizujących;

Wybrane działanie: w ramach wzmocnienia działań programowych pracownik OZiPZ PSSE w Wałczu przeprowadził 3 zajęcia edukacyjne dla 50 uczniów. Przedstawiano prelekcję z prezentacją dot. wpływu środków psychoaktywnych na rozwój płodu. Zorganizowano symulację poruszania się po spożyciu alkoholu (za pomocą alko-gogli) oraz po zażyciu substancji psychoaktywnych (za pomocą narko-gogli);

Zasięg w roku szkolnym 2019/2020 – do realizacji programu przystąpiły 3 zespoły szkół ponadpodstawowych.

5. Przedszkolny program zdrowia jamy ustnej i zapobiegania próchnicy – „Zdrowe zęby mamy – marchewkę zajadamy”

Zasięg w roku szkolnym 2018/2019: **ogółem** uczestniczyło 19 placówek, w tym 17 przedszkolnych (przedszkola i oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych) oraz 2 żłobki, w których edukacją objęto ogółem 938 dzieci, w tym 922 przedszkolaków oraz 16 dzieci żłobkowych; w omawianej edycji programu uczestniczyło ogółem 643 rodziców przedszkolaków;

Wybrane działanie: w ramach wzmocnienia działań programowych pracownik OZiPZ przeprowadził 16 zajęć warsztatowych z instruktązem i ćwiczeniami mycia zębów, w których uczestniczyło 507 odbiorców (przedszkolaki i nauczycielki);

Zasięg w roku szkolnym 2019/2020 – do realizacji programu przystąpiło 18 placówek (w tym 16 przedszkoli i OP w SP oraz 2 żłobki).

6. Wojewódzki Program Profilaktyki Używania Substancji Psychoaktywnych w tym nowych narkotyków dla uczniów szkół gimnazjalnych „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”

Zasięg w roku szkolnym 2018/2019: **ogółem** uczestniczyło 10 szkół podstawowych w powiecie, w których edukacją objęto ogółem 525 uczniów klas V,VI,VII i VIII szkół podstawowych (adresaci programu – 491 oraz uczniowie klas VIII – 34); w omawianej edycji programu uczestniczyło ogółem 247 rodziców uczniów realizujących program;

Wybrane działanie: w ramach wzmocnienia działań programowych pracownik OZ i PZ PSSE w Wałczu przeprowadził 15 zajęć edukacyjnych dla 342 odbiorców (327 uczniów i 15 nauczycieli). Przedstawiano prelekcję z prezentacją pt. „Zdrowie i substancje psychoaktywne”;

Zasięg w roku szkolnym 2018/2019 – do realizacji programu przystąpiło 14 placówek.

II. Główne akcje realizowane na terenie powiatu:

1. Bezpieczne Ferie.

Cel i adresaci akcji: bezpieczeństwo zdrowotne dzieci i młodzieży; grupa docelowa – uczestnicy wycieczek zimowych;

Mierniki za 2019 r.: działaniami objęto 11 wycieczek zimowych, w tym 147 odbiorców oraz internauci;

Wybrane działania: przeprowadzono 7 prelekcji dot. bezpiecznego wypoczynku zimowego dla ogółem 142 odbiorców (130 uczestników oraz 12 opiekunów);

- udzielono 5 instruktaży dla 5 opiekunów wycieczek zimowych dot. bezpieczeństwa zdrowotnego uczestników wycieczek.

2. Obchody Światowego Dnia bez Tytoniu.

Cel i adresaci akcji: przyczynienie się do ochrony zdrowia przed skutkami zdrowotnymi, społecznymi i ekonomicznymi wynikającymi z narażenia na dym tytoniowy; grupa docelowa – społeczeństwo lokalne;

Mierniki za 2019 r.: działaniami objęto ogółem 143 osoby oraz internauci;

Wybrane działania: - przeprowadzono 5 zajęć edukacyjnych dla ogółem 106 odbiorców – uczniowie szkół podstawowych i średnich (101 uczniów oraz 5 nauczycieli), prelekcje dotyczyły szkodliwości palenia tytoniu tj. zagrożeń zdrowotnych i społecznych wynikających z palenia papierosów i e- papierosów. Chętnym uczniom szkół średnich umożliwiono pomiar CO w wydychanym powietrzu – za pomocą smokerlyzera.

3. Profilaktyka używania „nowych narkotyków”.

Cel i adresaci akcji: podniesienie świadomości o zagrożeniach wynikających dla zdrowia człowieka związanych z używaniem środków psychoaktywnych w tym nowych narkotyków tzw. dopalaczy; grupa docelowa – młodzież i społeczeństwo lokalne;

Mierniki za 2019 r.: odbiorcy ogółem 589 osób oraz internauci;

Wybrane działania: - pracownik OZ i PZ PSSE w Wałczu przeprowadził 15 zajęć edukacyjnych (prelekcje i warsztaty) dla 543 odbiorców – uczestników i opiekunów wycieczek zimowych i letnich . Przedstawiano prelekcje oraz dla młodzieży zorganizowano symulację poruszania się po spożyciu alkoholu (za pomocą alko-gogli) oraz po zażyciu substancji psychoaktywnych (za pomocą narko-gogli);
- zorganizowano 1 stoisko edukacyjne dla ogółem 25 odbiorców - społeczność lokalna (podczas Majówki Starostwa Powiatowego i Urzędu Miasta w Wałczu); wystosowano pismo intencyjne do 21 odbiorców.

4. Światowy Dzień Zdrowia

Cel i adresaci akcji: ogólnym celem akcji jest propagowanie powszechnej opieki zdrowotnej i dostępu do świadczeń zdrowotnych; grupa docelowa - społeczeństwo lokalne;

Mierniki za 2019 r.: działaniami objęto 37 odbiorców w powiecie oraz internauci;

Wybrane działania: wystosowano 3 pisma intencyjne – samorządy, POZ, szkoły,
- na stronie internetowej PSSE Wałcz zamieszczono informację nt. realizowanej akcji.

5. Bezpieczne Wakacje.

Cel i adresaci akcji: bezpieczeństwo zdrowotne dzieci i młodzieży podczas wycieczki letniego; grupa docelowa – uczestnicy wycieczek, internauci;

Mierniki za 2019 r.: działaniami objęto 47 wycieczek, w których edukacją objęto ogółem 594 odbiorców;

Wybrane działania: przeprowadzono 13 prelekcji dla 556 odbiorców (uczestnicy i opiekunowie), oraz 38 instruktaży dla 38 opiekunów.

6. Ogólnopolski Dzień Tornistra

Cel i adresaci akcji: edukacja prozdrowotna ukierunkowana na profilaktykę wad postawy; grupa docelowa – uczniowie szkół podstawowych oraz ich rodzice;

Mierniki za 2019 r.: działaniami objęto 2 szkoły podstawowe;

Wybrane działania: - we współpracy z sekcją Higieny Dzieci i Młodzieży dokonano pomiarów wagi ciała i tornistrów uczniów; podczas badań przeprowadzono 18 prelekcje dla 556 odbiorców (uczniów i nauczycieli);

7. Obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia.

Cel i adresaci akcji: prowadzenie działań edukacyjnych na temat szkodliwości palenia tytoniu oraz zachęcenie osób palących do zerwania z nałogiem;

Mierniki za 2019 r.: działaniami objęto ogółem 72 osoby;

Wybrane działania: - opracowano krzyżówkę tematyczną, która ukazała się w tygodniku lokalnym EXTRA WAŁCZ w wydaniu z dnia 31.10.2019 r. Do udziału w konkursie na

rozwiązanie krzyżówki przystąpiło 6 czytelników gazety. Trzy nagrody książkowe ufundowało Starostwo Powiatowe Wałcz. Notatka informacyjna - rozwiązanie krzyżówki oraz lista laureatów konkursu zostały zamieszczone w wydaniu EXTRA WAŁCZA z dnia 21 listopada 2019 r.;

- przeprowadzono 1 prelekcję dla uczniów szkoły podstawowej (uczestniczyło ogółem 24 osoby, w tym 22 uczniów i 2 nauczycielki) dot. szkodliwości palenia tytoniu, zagrożeń zdrowotnych i społecznych wynikających z palenia papierosów i e-papierosów;

8. Profilaktyka wszawicy

Cel i adresaci akcji: ograniczenie rozprzestrzeniania się wszawicy ; grupa docelowa – rodzice dzieci, personel przedszkoli i szkół podstawowych;

Mierniki za 2019 r. : 1 przedszkole, 30 osób;

Wybrane działania: przeprowadzono 1 prelekcję dla ogółem 30 odbiorców (rodziców przedszkolaków i nauczycieli przedszkola).

9 . Profilaktyka chorób nowotworowych.

Cel i adresaci akcji: promowanie zasad zdrowego stylu życia w kontekście profilaktyki chorób nowotworowych; grupa docelowa - społeczeństwo lokalne;

Mierniki za 2019 r. : ogółem 35 odbiorców – społeczność lokalna,

Wybrane działania: w ramach stoiska edukacyjnego, zorganizowanego podczas *Majówki Starostwa Powiatowego*, informowano osoby zainteresowane o zasadach *Europejskiego Kodeksu Walki z Rakim* oraz prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjno-profilaktycznych.

10. Wybrane dodatkowe działania lokalne.

W 2019 roku nie podejmowano działań lokalnych.

III. Współpraca

- W ramach realizacji Wojewódzkiego Programu Profilaktyki Używania Substancji Psychoaktywnych w tym nowych narkotyków dla uczniów szkół podstawowych, klasy V-VII, pt. „*Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach*” z Komendą Powiatową Policji w Wałczu;
- Ze Starostwem Powiatowym - umożliwiono PSSE w Wałczu organizację stoiska edukacyjnego dla społeczności lokalnej - podczas *Majówki Starostwa Powiatowego i Urzędu Miasta w Wałczu* .
- W ramach akcji *Światowy Dzień Rzucenia Palenia* współpracowano z tygodnikiem lokalnym EXTRA WAŁCZ – publikacje konkursu – *Krzyżówki Zdrowia* (krzyżówka i laureaci).

Podsumowanie i wnioski

Zakres działalności oświatowo-zdrowotnej i promocji zdrowia w 2019 roku skupiony był przede wszystkim na realizacji zadań w zakresie profilaktyki stosowania środków psychoaktywnych, zdrowia jamy ustnej, chorób zakaźnych i propagowaniu zdrowego stylu życia. Dzięki współpracy ze Starostwem Powiatowym, samorządami i instytucjami publicznymi uzyskano możliwość dotarcia z działaniami edukacyjno-informacyjnymi w zakresie profilaktyki zdrowotnej do większej liczby społeczeństwa.

PODSUMOWANIE STANU BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU

Wyniki działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Wałczu pozwoliły ocenić stan sanitarny nadzorowanego terenu powiatu wałeckiego w 2019 r. jako zadawalający, nie stwarzający zagrożeń dla zdrowia i życia mieszkańców powiatu. W porównaniu do 2018 r. w obszarach objętych nadzorem nie zanotowano istotnych zmian.

SPIS TABEL, ZAŁĄCZNIKÓW, WYKRESÓW

Tabela 1 *Liczbowe zestawienie zatruc i zakażeń pokarmowych*

Tabela 2 *Liczbowe zestawienie zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby*

Tabela 3 *Liczbowe zestawienie zachorowań oraz podejrzeń zachorowań na gripę sezonową*

Tabela 4 *Liczbowe zestawienie zachorowań na wybrane choroby wieku dziecięcego*

Tabela 5 *Liczbowe zestawienie zachorowań na zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu*

Tabela 6 *Liczbowe zestawienie zachorowań na boreliozę*

Tabela 7 *Nowe zachorowania na gruźlicę w 2019 r.*

Tabela 8 *Stan zaszczepienia dzieci i młodzieży w rocznikach podlegających szczepieniom w 2017 r. i w 2018 r. na terenie powiatu wałeckiego.*

Tabela 9 *Liczba Łóżek w Zakładzie Opiekuńczo – Leczniczym*

Tabela 10 *Działalność represyjna w higienie komunalnej*

Tabela 11 *Dane dotyczące ekshumacji*

Tabela 12 *Dane dotyczące zakładów pogrzebowych*

Tabela 13 *Dane dotyczące imprez masowych*

Załącznik 1 *Tabele przygotowane przez Sekcję Higieny Pracy (w formacie EXCEL)*

Załącznik 2 *Tabela Sekcji Higieny Żywności, żywienia i Przedmiotów Użytku (w formacie EXCEL)*